

ELŐFIZETÉS

HELYTEN:
Egy évre 24 koron.
Egy hónapra 2 koron.
VIDÉKEN:
Egy évre 28 koron.
Egy hónapra 3 k. 20 f.
HIRDETÉSEK:
6-hatvan percre az egyszerű 20 fill.
minden következőnél 16 fillér
Nyitár sorra 50 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 57.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, március 24.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A romániai lázadás.
- A király beszél.
- Baross emlékk-utja Aradon.
- Kétfős gyilkosság — két tyúkért.
- A világosi oognac gyárak fuzója.
- Csalással védett aradi föltaláló.
- Virágos ablakok.
- Rémregény az életről.
- A kaszárnyák borzalmaiból.
- Fölgyújtott postaszekrény.
- A „festőművész” és az apja.
- Pánik a tőzsdén.
- Hadi készülődés Olaszország ellen.
- Az utolsó „Virágvasárnap.”
- Öngyilkosság Buttyiban.
- Véres aszonyháború.
- A Westinghouse-gyár helye.

A romániai lázadás.

Arad, március 23.

Tűz van; egyelőre csak a szomszéd-
ban; kigyulladt a házuk, mert nem vi-
gyáztak, járszottak a tűzzel és most az
elharapódzott lángoknak nem tudják elejét
venni. Egy ilyen nagy incendium tanúsá-
gos és megkapó látvány, de kétszeres
okunk van érdeklődnünk minékünk, kiknek
tőszomszédságában tört ki a veszedelem
és nincs kizárva a lehetősége annak, hogy
a mi portánknak is legalább a gyulékony-
abb részei tüzet fognak. És hogy ezt
hivatott körökben sem tartják kizártnak,
tanuskodik róla egy kolozsvári távirat,
mely szerint a XII-ik ugynevezett erdélyi
hadtestet mozgósították volna. Ha ez a
hir talán téves, vagy korai, de minden-

esetre jellemzi a hangulatot, mely az ille-
tékes körökben uralkodik és azt a fontos-
ságot, melyet ott a szomszéd országban
kitört lázadásnak tulajdonítanak.

Nem is árt nekik az üdvös rémület,
a mi elfoghatta őket a szörnyűségek hal-
latára, melyeket az emberi mivoltukból ki-
vetkőzött tömeg mind félelmesebb ár-
nyokban művel s melyeknek vége egyelőre
beláthatatlan.

Talán eszükbe jut a jó osztrák urak-
nak, mert hiszen még mindig ők azok,
akik az ország külügyeit vezetik és a hadse-
reg fölött rendelkeznek, hogy ők is tüzzel ját-
szottak és a saját birtokukban gyújtogattak,
csak azért, hogy a lakók vagyontábját s
családjukat oda égessék. És miért? Mert
nem tetszett nekik azok orra. Vajjon
nem jelennek-e meg előttük Hóra és Kloska
áldozatainak véres árnyai, akiket csak az
a bűn terhelt, hogy magyarok voltak.
Vajjon nem környékezi-e kissé az önvád
őket, hogy a Lengyelországból prédaként
elszakított tartományok birtokos osztá-
lyára ráuszították a parasztságot, hogy
gyilkolják le őket azért, mert lengyelek-
nek érezték magukat saját hazájukban.
Hát a 48-49-iki rác és oláh fölkelés,
melyben a kiontott tengernyi vér még
most is az égbe kiált, és kipiroslik a
reáborult fátyol alól, és melynek vezérei
osztrák katonák és osztrák penziót él-
vező véredek voltak, hát ez vajjon nem
téríti magához a grancsár politikusokat?
A fent említett távirat tanúsága szerint
ugylátszik gondolkodóba estek egy kicsit,

mert nagyon jól kell ismerniök az eset
horderejét, melylyel szemben állanak, de
jó lesz csak lementével dicsérnünk a na-
pot, mert hiszen ezek az emberek, ezek
a politikusok azok, akik nem felejtenek és
nem tanulnak.

Pedig most volna alkalmuk rá. Jó lesz
oda nézniök a lázadás színterére, és meg-
figyelniök az ottani mozgalom közelebbi
okait és körülményeit, mert nagyon sok
oly tényezőt találhatnak, melyek nálunk
is megvannak és melyek a hasonló okok
mellett könnyen hasonló okozatokat ered-
ményezhetnek. Észre kell venniök, hogy a
parasztság nem a saját ötletéből támadt
föl, hanem országos politikusok, főtisztvi-
selők, egyetemi tanárok és diákok hosz-
szas és eredményes agitációjának kifolyása
a lázadás. Észre kell venniök, hogy
a román kormány által hivatalosan támog-
gatott Magyarország és a szomszéd álla-
mok ellen működő ligák alkalmául és
szülőokául szolgáltak a mostani forron-
gás kitörésének, melynek gyújtó szikrái
a szomszédok ellen szított kohóból ered-
tek. Nem lehet egy ország népét állandó
izgalomba nevelni és tartani, — bár más
államok nyugalma ellen. — hogy az végre
a nép demoralizációjára ne vezessen és
saját országának rendje ellen ne támad-
jon. Ennek a Balkán államocskának a
keze, minden szomszéd ország ügyeiben
benne volt. Izgatott a görögök, a bolgá-
rok, a szerbek, magyarok ellen; a sok
titkos komité aknameetei által úgy alá-
van ásva az ország, mint valami güzü

A hétről.

Influenzás ügyek.

Lasciate ogni speranza:
Mindenkit ér az influenza.
És jelzi láz, és jelzi nátha,
Hogy a költők hüvös barátja.
Mely dalhoz ad segédkezet,
A szép tavasz megérkezett.
Nos hát, a költők, kikelet
Elégedetlenek veled.
Hagyd abba már, te rossz, te vásott
Örökös szellő-vihogásod.
Adsz egy csöpp fényt, hogy nyomba vedd el,
S gyötörsz kegyetlen hideggeddel.
Napsugarat keversz a hóval,
A duzzogást a tréfa-szóval.
Ó gyere már, te enyhe május,
Te bársonyhímes, te virágdus,
Most tudjuk csak becsed neked;
A fütést be nagyon sokallom.
S a mig köröttem egyre hallom
A b-nek hangzó m-eket,
És megértem, hogy mit jelent,
Ha d-nek tompítják az n-t, —
Vágyok egy csöpp napmeleget,
Tenyérnyi kék, derűs eget,
S mi végül tán elhozza azt:

Egy kis becsületes tavaszt.
Szófogadatlan március!
Fiúnak lányos, lánynak fiús,
Csalóka napfény, puha fagy;
Tavasznak hencsegsz, — s az még se vagy!

S mig késnek az ifju rügyek,
Influenzások az ügyek.
Mindent, mi most van napirenden,
Az orosz láz legyüri menten.
Veszélyt hozó, hamis hetek!
A kiegyezés is beteg.
Mig Beck Wekerlével veszekszik,
A vámsorompó lázba fekszik.
S a helyzet lázas kiütése:
Az ujonclétszám emelése.

S a szűkebb otthonban, nekünk
Van szinte annyi betegünk!
Mit Müller Károly gondol, ápol,
Nem lesz a tüzer-laktanyából
Se prédikációs gyerek, —
A kormány minket nem szeret.
A körtöltésnek, csinja, dolga,
Steinhardt hiába oldta-foldta,
És pólyáztatja, hasztalan;
Azt mondták: nyavalyája van.
S ha itt terveznek holmi gyárat,
Bár terve egészségtől árad, —

Ha nyulni kell utána csak,
Itt beteg lesz a terv, a mag,
Hiába van hive, barátja,
Megüli az aradi nátha,
A melytől mi se sikerül,
A terv pediglen menekül
Déli vidékre, enyhe tájra,
Hol okosabb nap süt le rája.

Mely napsugár mögött, orozva támad,
Van más neve is az influenzának.
Hogy legelőször fölfedezték,
Orosz-náthának is nevezték.
Más bajt is ad a cár hazája.
A merre az Ural dagad:
S az oroszok egy nyavalyája
Romániára átragadt.
S hol e nyavalya beköszönt,
Talpig erőst az ágyba dönt,
S nyomában a halál üget.
S miatta még sincs rémület
Az országban. Románián
Nem vesz erőt bú e mián.
Doktorra, patikára gondja nincsen,
S nem zárja az orosz határt,
E különös nyavalya, hála Isten
Csupán csak a zsidóknak árt.

Forgács.

tanya, nem csoda ha süppedékessé vált benne a közrend alapja. Épen most készültek drága testvéreink egy hatalmas agitációt kezdeni a magyar iskolatörvények ellen, melylyel a nemzetközi jog alapelveit féltre téve, segítségére akartak sietni saját elégedetleneinknek. Remélhetőleg ez utóbbtól hosszú időre elmegy a kedvük.

Ebből a példából megtanulhatnak a bécsi urak, hogy a „divide et impera” politikájával végre föl kell hagyniok, és az államfentartó elemmel az ősi joghoz ragaszkodó magyar nemzettel tartaniok, az alkotmányos állam rendjét oltalmazniok és fenntartaniok. E helyett ők Magyarország államrendjének megtörésére, még mindig a széthúzó elemekkel kacérkodnak, az utcával következnek, a hazafias megnyilatkozásokat — mint a darabont kormány idejében — proletár pogromok szervezésével csuffá tenni, a törvényhozói hatalmat és adminisztrációt az eddigi nemzetfenntartó osztály kezéből ismeretlen lelkű és hazafiságu tényezők kezeibe átjatszani stb. stb. igyekeznek; szóval, az államrendjéből „tabularázát” akarnak csinálni.

Jól vigyázzanak ezek az urak, mert az lesz a legkisebb baj, ha a nemzetiségi vidékeken nálunk is egy kis parázs parasztlázadás támad. Mert az is meglehet, hogy a perfid politika végeredményében nem is annyira egy második Világos, mint inkább egy második — *Sadovához* vezet.

A király beszél.

Ki a győztes?

Kedves Széll!

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 23.

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg Bécsben az uralkodó előtt. Egy politikusokból álló társaságban, amelynek több tagja az udvari körökkel igen jó összeköttetésben van, tegnap este Wekerle kihallgatásának várható eredményéről beszéltek. Eszmetársulással természetesen átterelődött a

beszélgetés a királynak a kormányhoz és a koalícióhoz való viszonyára. Egyik fővárosi lap a következő érdekességeket írja a politikusok tárgyalásának részleteiből:

Egy beavatott és ma is nagy szerepet vivő politikus a diskurzus folyamán megjegyezte, hogy a király még mindig nagyon bizalmatlan az új többséggel szemben. — Ez a kijelentés meglehetősen konsternációt keltett, különös tekintettel az illető politikus személyére. Sokan kétkedni próbáltak, mire a szót vivő férfiú a következőket mondotta:

— Ha ismernék a királynak három mondatát, amit egy miniszteréhez és egy volt miniszterelnökéhez intézett, akkor semmi okotok se lehetne a kétségkedésre.

Többen most szorongó kíváncsisággal kérdezték, mi volt a királynak az a három mondat? A beavatott politikus engedett az érdeklődők ostromának és így adta elő a nagy föltűnést keltő királyi megnyilatkozásokat.

— A közelmúltban a Wekerle-kormány egyik minisztere kihallgatáson jelent meg a királynál. A koalíció politikáját tette szóvá az uralkodó és határozott hangon ezt mondotta:

— Nem lehet egy időben kormányozni és ellenzéket csinálni.

— Más alkalommal, — folytatta a politikus, — ugyanennek a miniszternek egy előterjesztése kapcsán ezt mondta ő felsége:

— Az urak úgy viselkednek, mintha győztek volna. Pedig csak a gyerek nem látja, hogy a győztes én vagyok.

Végül, hogy a dolgok közt való összefüggés minél teljesebb és érthetőbb legyen, megtoldotta még a királynak azzal a mondatával, amelyet Széll Kálmán előtt nemrégiben tett. Ez a mondat így hangzik:

— Kedves Széll, ön az én áldozatom. Igazán sajnálom, hogy annak idején engedtem a befolyásnak. Nem így képzeltem.

A képviselők és egyéb politikusok kis társasága megdöbbenéssel hallgatta ezeket az intimításokat. Néhányan pedig föltették magukban, hogy ilyenformán jó lesz Széll Kálmánt nem elhanyagolni.

Baross emlékkutja Aradon.

Kossuth a városnak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara elnöke: *Kristyórány János* a múlt évben mozgalmat indított az iránt, hogy a Baross-parkban egy diszes vízvezetési közút állíttassék fel néhai Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter emlékezetének megőrkítése céljából. Az eszmét lelkesen felkarolták, különösen a helyi pénzügyesek és nagy ipari vállalatok s a városi hatóság is magáévá tette azt.

Miután az aradi állami fa- és fémipari szakiskola mulakatos műhelyeiben egy gyönyörű munkájú diszkut vasfelépítményt készítettek el, a kamara elnöke a kereskedelemügyi miniszterhez fordult, hogy ezt a kiválóan diszes iparművészeti becsü készítményt a jelzett célra megnyerje. E tárgyban Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztertől most a következő leirat érkezett a kamarához:

A kamara elnökének múlt évi december hó 18-án hozzám intézett felterjesztésére értesitem a kamarát, hogy az ottani m. kir. állami fa- és fémipari szakiskola műhelyében készült diszkut dícső emlékü hivatali elődöm, néhai Baross Gábor emlékének megőrkítésére a róla elnevezett marosparti sétaterén leendő felállítása céljából a város közönségének készségelemmel átengedem. Ez elhatározásomról a város közönségét megfelelően értesítvén, egyben utasítottam a fa- és fémipari szakiskola igazgatóságát is, hogy a kutat jelzett célra a közönségnek annak idején díjtalanul engedje át. Budapest, 1907. március 16-án.

Kossuth, s. k.

A kut felállításának most már mi akadályos sincs, mert a felépítésre és a kut márvány alsó részének elkészítésére szükséges pénz adakozásból összegyűlt. Így a város közgyűlése a jövő hóban elrendelheti a kut felállítását s még a tavasz folyamán elkészülhet a Barosskut, mely a parknak valóban díszét fogja képezni.

Gyermekek.

Irta: Lja.

A kis Borzsák Klári, amidőn egy reggel az iskolába ment, mielőtt még helyére ült volna, a katedrához lépett és így szólt a tanárnőjéhez:

— Tessék engem a Rigó Jolán mellől elültetni.

A tanárnő csodálkozva nézett az előtte álló tizenkét esztendőes vézna leánykára.

— Hogyan jut ez egyszerre eszedbe? Hiszen Rigó Jolánnal a legjobb barátságban voltál mindig.

— De többé nem akarok beszélni vele — suttogta csöndesen Klári.

— Miért? Talán összevesztetek? Nem illik ez kis leányokhoz. Nem szabad haragudni. Szépen eredj leánykám a helyedre és továbbra is legyen meg köztetek a jó barátság.

A halvány arcú lányka e szavakra bánatosan hajtá le fejét és elszomorodva ment helyére.

Iskolatársnői még sohasem látták őt ily levertnek. Minden szem feléje irányult, de ő egész óra alatt nem tekintett körül az osztályban, hanem mint valami márványdarab, mozdulatlanul hallgatta a tanárnő magyarázatát.

A mikor az óra véget ért és tíz perc szünet következett, Rigó Jolán mint egy felfuvalkodott pulyka Klára elé ugrott és rikácsolva szemrehányóan szólt:

— Mit fecsegtél a nagyságának? Mi? Hogy ültessen el mellőlem?

— Igen.

— És még ily bátran be is vallod ezt. Mi történt veled, te árulkodó majom?

— Ne beszélj ily hangon velem. Ezt kikérem magamnak. Én nem szoktam árulkodni — mondta majdnem sirva Klári.

— Hát akkor mi lett egyszerre? Ez a jó barátság? Te kétszínű hamis teremtés.

— Ne sértegezz. Én nem bántottalak.

— Miért akarsz elülni mellőlem?

Klári nem felelt. A pára hajtotta fejét és sirni kezdett. Iskolatársnői mind köréje sereglettek és meglepetten nézték a jelenetet. Nem tudták elgondolni, mi történhetett egyszerre e két leány között, akik a legjobb barátságban voltak mindig. Természetük ugyan nagyon különbözött, mert amíg Klára nyugodt, szerény leányka volt, addig Jolán szeszélyes természete miatt örökösön hadilábon állt társnőivel. Csak éppen Klári tudott vele megegyezni. De barátságuk nem az iskolából eredt, a két leány szülei már régen ismerték egymást.

— Miért nyafogsz? — szólt gunyosan Jolán a siró leánykához. Talán bizony még majd azt mered állítani a nagysága előtt, hogy én bántottalak. Tőled minden kitelik, te ravasz macska.

Klári felemelte fejét és könnyein át gyölöletes pillantást vetett Jolánra, de nem szólt.

— Jaj de bájos vagy most a kisírt szemekkel. Megnézhetnéd magad a tükörben. De hát miért pityeregsz? Miért bámulsz úgy rám,

mintha legalább is kihuztam volna a hajadat. Nem szólsz? Nem? Vigyázz, mert úgy megcsiklandozlak, hogy tudom Istenem, kinyitod a bájos szájacskádát.

— Szeretném látni! — mondta kissé erőlyes hangon Klári és hátat fordítva, kilépett padjából. A fogasról levette kabátját, kalapját és azzal osztálytársnői legnagyobb ámulatára otthagytta a termet.

Csöngettek. A tíz perc véget ért. A tanárnő belépett az osztályba, végignézett a padsorokon és azonnal észrevette, hogy Klári helye — üres.

— Hol van Borzsák Klára?

— Elment, — felelt egyszerre az egész osztály.

— Csak egy szóljon. Nem szeretem, ha kórusban beszéltek. Rigó Jolán állj fel! Miért ment el Klári? Ezt neked kell legjobban tudnod. Jolán felelet helyett a vállát vont.

— Nem tudod az illetet? Hiszen azért van a szád, hogy beszélj.

— De nagysága kérem, fogalmam sincs, hogy miért ment el. Mit tudom, hogy mi lelte őt? Miért kérdezi éppen tőlem ezt a nagysága? Épp úgy kérdezhetel mástól is.

A tanárnő erre az arroganciára idegesen összevicsorgatta fogait, aztán méregtől kikelve, felnyitotta az osztálykönyvet és megróttá Jolánt.

— Ül le te nevetlen!

Jolán félrehuzta a száját és magában csunya szitkokkal illette tanárnőjét, aki egyre azon töprengött, vajjon miért ment el Klára?

Két napig a kis Klára nem jelent meg az iskolában.

Kettős gyilkosság — két tyukért.

Megölte a feleségét.

A cinikus gyilkos.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 23.

Borzalmas kettős gyilkosság történt ma a Nyiregyháza közelében levő tanyak egyikén. Egy odaváló parasztagazda, akit tyuklopáson értek, fejszével összevagdalta a kárvallott asszonyt s nem kímélte meg a saját feleségét sem, aki mítsem tudva a lopásról, az asszony védelmére kelt. Őt is megrohanta a nekivadult ember s egy fejszecsapással elküldte az élők sorából. A borzalmas gyilkosság részleteiről a következő tudósítást vettük:

Ma délben Zsiros János feleségével és özv. Duleba Józsefnével Nyiregyházáról, ahol bevásárolni voltak, Zsiros kocsiján hazahajtottak a tanyára. Dulebané háza előtt a kocsi megállt és Zsirosné Dulebanéval betért a házba, hogy annak menyét, Gribusz Jánosnét meglátogassa. Amíg az asszonyok a szobában időztek, Zsiros János az udvarból két tyukot felkapott és a kocsiülés alá rejtette. A lopást Gribuszné vette észre, aki csak akkor figyelmeztette erre anyósát, mikor már Zsiros feleségével szépen elhajtott. A két asszony erre a kocsi után ment, Zsirosékát azonban már ott-hon találták. A férfitől erre követelni kezdték a lopott jószágokat, aki azonban tudni sem akart azokról és felháborodással utasította vissza a gyanúsítást.

Dulebané azonban nem hitt ennek a felháborodásnak és maga indult a tyukok megkeresésére, melyeket meg is talált a kocsi ülése alatt. Nagy láрма támadt erre és a két asszony meg akarta verni a tolvajt. Zsiros azonban kiszabaitotta magát közülök és az udvaron heverő nagy favágó fejszét felkapta és nekiment az asszonyoknak.

Gribuszné látva a közeledő veszélyt, befutott a házba. Dulebané azonban fenyegetőzve állt a férfi elé. *A bestiális ember erre a fejszével három hatalmas csapást mért az asszony fejére, aki holtan bukott le.*

Zsirosné éppen akkor lépett ki a konyhá-

ból és látva a történeteket, rémülten kiáltott segítségért.

A feldühödt ember, akinek akkor már vérbe borultak szemei, erre újból felkapta a baltát és *egy hatalmas csapást mért felesége fejére, aki szintén holtan terült el.* Gribuszné éppen akkor akart kirohanni az utcára, hogy segítségért kiabáljon, a gyilkos utána rohant és *a fejszével nagyot sújtott feléje, de az ütés csak az asszony balkezét horzsolta.* A férfi, mint aki jólvégezte dolgát, elmázolta arcán és kezén a vért, a véres baltát pedig a szür alá rejtve, gyalog indult a városba. Egyenesen a rendőrségre ment, a hol a főkapitányi hivatalba állított be:

— Eljöttem tekintetes urak, — szolt nyugodtan a gyilkos, — mert a feleségemet, meg a szomszéd asszonyt megölte egy gazember.

— Hát magának mért véres az arca meg a keze, — kérdezte a főkapitány.

— Segítségére siettem az asszonyoknak, attól véreztem meg az arcomat.

A mesét természetesen nem hitték el s rögtön kimentek a helyszínére. Borzalmas látvány tárult szemük elé. Dulebanét a pitvarban hanyatt fekvé összeroncolt fejjel találták, Zsirosnét pedig a konyha küszöbén, szintén holtan.

A gyilkost még tegnap átkisérték az ügyészségre, ahol Sarvay János vizsgálóbíró rögtön kihallgatta. Zsiros a keresztkérdések tüze alatt csakhamar mindent bevallott. A gyilkos nagyon cinikusan viselkedik és cseppet sem bánja tettét.

A világosi cognac gyárak fuziója.

Megtagadott cégjegyzés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

Egy, kereskedelmi és szakkörökben nagy feltűnést keltő cégjegyzési esetben döntött a napokban a nagyváradi tábla, hova az ügy felelősség folytán került:

Az érdekes eset a következő:

A Magyar Francia Cognacgyár, Marty és társai részvénytársaság az ország egyik legelőkelőbb cognacgyára, amely Világoson sokáig versenytárs nélkül állott. Árúinak szoliditása

kiváló helyet biztosított számára a cognacgyártás terén s e mellett részvényesei is jobbra azokból kerültek ki, kiket a kereskedői világ intakságuk miatt mindenkor nagy tisztelettel vett körül. Részvényeseik között szerepel Bohus László báró földbirtokos, Léway Adolf, Neumann Odön bankigazgatók, Balla Zsigmond, Glück József és Tauber Vilmos budapesti nagykereskedők, egytől egyig olyan név, melyeket a kereskedő világ előnyösen ismer.

Történt, hogy a múlt év folyamán egy St. Andreben, Isére departementben székelő francia cég, a Rocher testvérek, a mely nevét világhírűvé tette a cognac gyártás terén s Európa egyik legrégebbi cognac gyárát bírja, ugyancsak Világoson létesített cognac gyárat. A céget Rocher Testvérek közkereseti társulat címen lajstromozták. A két vállalat eleinte felesélyezve érezte magát egymástól, de csakhamar megőrténtek a lépések a közeledésre, melynek eredményeképpen, hogy a konkurenciát enyhítsék, szerződést kötöttek egymással. E szerződés értelmében a Magyar Francia cognac gyár részvénytársaság belépett a Rocher Testvérek féle közkereseti társaságba társtag gyanánt. Egyben pedig folyamodtak az aradi kir. törvényszékhez, mint kereskedelmi bírósághoz aziránt, hogy a Rocher Testvérek cégébe azt a körülményt, hogy a Magyar Francia cognac gyár a Rocher Testvérek társtagjává lett, tüntessék ki. A Magyar Francia cognac gyár igazgatósága a benyújtott folyamodványban azonban nem igazolta, hogy a kérelem tárgyában a közgyűlés beleegyezését megnyerte-e?

Az aradi törvényszék a cégbejegyzési kérvényt Heller Mór dr. törvényszéki bíró előadása alapján elutasította azon indokból, mert a törvényszék a két társaság közti megállapodást oly természetű kartel szerződésnek minősítette, amely fölött való megállapodás a közgyűlés hatáskörébe tartozik. A Magyar Francia cognac gyár rt. megfelebbezte a törvényszék elutasító határozatát azon indokolással, hogy ily természetű megállapodást az igazgatóság saját hatáskörében is köthet, a közgyűlés megkérdezése nélkül.

A nagyváradi kir. tábla, hova az ügy felelősség folytán került, a napokban küldötte le az aradi kir. törvényszékhez határozatát, mely szerint a kir. törvényszék elutasító határozatát

Jolán magaviseletén pedig nagy változást lehetett észrevenni. A mindig oly szabadszájú gögös leány szótlan lett, nem nézett senkire és arca inkább bánatot, mint haragot fejezett ki. Tanítás alatt meg sem mozdult helyén, egyre csak maga elé bámult, de oly komor, hideg, visszataszító volt a tekintete, hogy senkinek sem volt kedve hozzá közeledni.

Két nap elteltével aztán megjelent az osztályban Borzsák Klári. A tanárnő, valamint iskolatársnői mind megdöbbentek, mikor meglátták őt. Apró gesztenyebarna szemeit piros szín árnyalta be, a mi azonnal elárulta, hogy sok könnyet hullatott. Gyászfekete ruha volt rajta, mely ijesztően elütött sápadt arcától. Fejét lehorgasztva, erőltlenül a katedrához ment, kezét csókolt tanítónőjének, majd csöndes, fájdalmas zokogásba tört ki.

— Mi történt leánykám? szolt a tanárnő és elérzékenyülve nézett végig a bánattól agyonhajtott leányon.

— Árva lettem! . . . rebegte ez szívzsigatón és a tanárnő karjára hajtotta fejét. Árva lettem . . . Itt hagyott az én aranyos jó apuskám . . . Itt hagyott mindkettőnk, anyámat és engem. Nincs nekünk most senkink . . . Meghalt. Magával vitte a mi boldogságunkat . . . Mindent . . . Csak a fájdalmat hagyta itt . . .

A tanárnőt nagyon lesújtották e szavak. Szeretetteljesen vigasztalta a leánykát. Valami negyedóráig dédelgette a karjai közt, aztán letörülte a leányka könnyeit s vigasztalón mondta:

— Most eredj szépen a helyedre gyermekem. Légy erős! Vigasztalódj! Kérd a jó Istent, hogy a béke és áldás lebegjen drága atyád porai felett. . . Ne sirj. Ezzel csak zavarod a megboldogult nyugalomát. Nyugodj bele a megváltozhatatlanba . . . Mindnyájunknak ez a sorsa . . . Tudd meg, hogy a jó Isten csak kölcsönképen adja az embernek a lelket és idővel visszakeri azt . . .

Ezután gyöngéden karonfogta a vézna leánykát és helyére akarta vezetni. De Klári kiszabadította magát a tanárnő kezeiből és megrémülve mondta:

— Rigó Jolán mellé nem ülök . . . Nem akarom látni őt . . . Nem szeretem.

— No de gyermekem, e szomorú napokban nem szabad senkire haragudnod. Eredj hozzá és békülj ki vele.

— Soha . . . soha . . . Nem is tudnék a szemébe nézni. Gyűlölöm őt . . .

A leányka a falhoz lapult és nem akart elmozdulni onnan.

— Ültesse el édes néni. Ültesse el mellőle — könyörgött kesergő hangon.

— Gyermekem, ne légy ily akaratos. Bármit is vétett Jolán, az ily szomorú napokban meg kell bocsájtanod.

— Soha! . . . Anyus is megtiltotta, hogy beszéljek vele. Mert . . . mert . . .

Szava elakadt, kis kezeivel eltakarta arcát, mintha attól rettegett volna, hogy leolvassák onnan azt, a mit nem mert kimondani.

— De mi van veled Klári? Nem értelek . . . Beszélj!

— Ó ne faggasson édes néni . . . Ne faggasson . . . Ültesse el kérem . . .

— Hát semmiképen sem akarsz tágitani emellől?

— Nem. Nem lehet . . . Én nem beszéllek többé vele. Soha.

— Soha? De hát miért?

Kinos jelenet következett ezután.

Jolán, a máskor oly gögös, akaratos teremtes, halálsápadtan, egész testében reszkette kiszaladt padjából, kezeit összetette és úgy könyörgött Klárinak:

— Bocsáss meg nekem . . . Ne haragudj reám . . . Bocsáss meg! Én nem tehetek semmiről, én nem bántottalak . . . Neked az apád halt meg, én meg az anyámat vesztettem el . . .

— Nem igaz! Nem igaz! — szolt hangoosan Klári és gyűlöletesen nézett társnőjére. A te anyád él. Igenis hogy él . . .

— De számomra nem . . . tört ki görcsös zokogásba Jolán. A papám elüzte őt . . . Elszakította tőlem . . .

A tanárnő előtt mind homályosabbá vált a dolog. Egő kíváncsiság töltötte el, mert sejtette, hogy valami titokzatos dolog lappang e két gyermek viselkedése alatt. Újból magához vonta Klárát és szinte könyörgő hangon kérlelte:

— Beszélj leánykám már világosan. Miért viselkedsz ily gyűlöletesen Jolánnal szemben? Mi adott erre okot?

— Az anyja . . . susogá alig hallhatóan.

indokainál fogva *jóváhagyta* és azon indokból is megerősítendőnek találta, mert már a közkereseti társaság és részvénytársaság vagyoni felelősségének mérve közt a törvény szerint felállított különbség miatt is szükséges, hogy valamely részvénytársaságnak közkereseti társaságha való belépése a *részvénytársaság közgyűlésének jóváhagyásától tételesen függővé.*

Csalással vádolt aradi feltaláló.

Az özvegy 1500 koronája.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

Egy aradi feltaláló ellen érkezett ma feljelentés a rendőrség bünyői osztályához. A feljelentést egy nő tette, aki azzal vádolja a feltalálót, hogy találmányának értékesítése címén *pénzt csalt ki tőle.* Hogy a vád igaz-e, azt a vizsgálat fogja kideríteni. Az eset előzményei az alábbiak:

Orosz L. Mátyás aradi lakosnak van egy szabadalmazott önműködő vasuti kapcsolója, amelyre a magyar szabadalmi hivatal patentet adott. A szabadalom tulajdonjoga közös egy aradi gyárossal. Orosz L. Mátyás annak dacára, hogy a szabadalom tulajdonjogával nem rendelkezhetett egészben, társul vette maga mellé özv. Körmenédi Jánosné boncesdi magánzónót, akitől 1897-ben 1500 koronát vett fel. Orosz azzal biztatta az asszonyt, hogy a szabadalmat eladja egy gyárnak egymillió koronáért s a jövedelem nyolc százalékát neki fogja adni.

Özv. Körmenédi egy ideig várta, hogy a feltaláló átadja az őt megillető hasznot. Orosz L. Mátyás azonban nem jelentkezett a haszonnal. Az özvegy ekkor már sejtette, hogy az 1500 koronája veszélyben forog. Több ízben írt Orosznak, hogy vagy adja ki a hasznot, vagy pedig fizesse vissza az 1500 koronáját. Orosz L. Mátyás nem is válaszolt a levelekre.

Most már egészen bizonyos volt az asszony abban, hogy Orosz becsapta. A multkoriban bejött Aradra és a lakásán kereste a feltalálót, aki nem fogadta özv. Körmenédiét.

Az asszony ma feljelentette Orosz L. Mátyást csalás miatt a rendőrség bünyői osztályánál, amely az iratokat átterjesztette az ügyészséghez.

A mamám azt mondta, hogy az ő anyja rossz asszony. Mindig kacérkodott a papámmal. A mamám jól tudta ezt és titokban sokat sirt ezért, de még sem szolt semmit papának.

Egyszer aztán a papa nagyon izgatottan tért haza. Nem mondta meg ennek okát, de a mamám talált a zsebében egy levelet és mikor azt elolvasta, nagyon elsápadt. Ezen az éjszakán az én szobámban aludt és egész éjjel sirt. Másnap reggel a papa nagyon különös kedélyállapotban távozott hazulról, engem vagy huszszor is megcsókolt, mintha örökre bucsut akart volna mondani. Délben, mikor hazatértem az iskolából, szegény mamám görcsös sírással fogadott, jajgatva tépte a haját és aztán fuldokolva mondta, hogy nincs többé papám. Aztán... aztán elmondta, hogy egy párbajnak lett az áldozata. Jolán papájával volt párbaja. En megkérdeztem mamától, hogy hát miért, mi végett? mire szegény jó mamám keserves jajgatásba tört ki és azt mondta, hogy Jolán anyja miatt történt minden, aki nagyon kacér, rossz asszony.

A lányka itt elhallgatott és újból hangos zokogásban tört ki. A tanárnő nem is kérdezősködött tovább, mert e percben megértett mindent.

Szánalmasan nézett végig a bánattól megtört két gyermekre és olyannyira érzékenyült, hogy maga is könyezni kezdett. Könyein keresztül még sokaig figyelte a két kis szenvedő arcot, majd magához ölelte a leánykát és e percben maga sem tudta, hogy a kettő közül melyiket sajnálja jobban?

Virágos ablakok.

*

Egy érdekes pályázat.

Arad, március 23.

A magyar ember, ha hébe-hóba idegenbe szakad s végig megy az utcák során: azt tapasztalja, hogy még a legforgalmasabb kereskedővárosok sem olyan ridegek kívülről, mint a magyar városok. Az ablakokban, erkélyeken virágok nyílnak. Pompázó, színes virágok, izlésesen összeválogatva. Munkások és dús gazdag emberek palotáinak ablaka egyaránt díszes a virágok színpompájával. És Magyarországon, ahol minden falusi ablakon ott virít a rozsmaring és a muskátli, a városokban rideg kaszárnyák szürke falai néznek a járóelőkre, homályos, vak, diszténelküli ablakokkal.

„Aki életében csak egy-két gyomot tépett is ki és egy-két virágocskát ültetett is el, már szebbé tette ezt a világot, mint amilyen azelőtt volt”, — mondja *Ruskin*. Ez a gondolat vezette az *Aradi Képző és Iparművészeti Társulat* igazgatóságát is, amikor elhatározta, hogy *pályázatot hirdet* a legszebb virágos ablakra, vagy erkélyre, amely Arad utcáit díszíti. A pályázat feltételei még nincsenek kidolgozva; egyelőre csak a pályadíj összegét állapították meg: az *első díj száz korona lesz*, a második ötven korona.

Az aradi művész-társaság egyik legfontosabb akcióját, a városépítési akciót kezdi meg ezzel a pályázathirdetéssel. Minden nagyvárosban nagy sulyt fektetnek immár a virágos ablakokra, amelyek valósággal más képet adnak az utcáknak.

Londonban a családi házak gazdájának (még ha bérlő is) nem kell háziurat, házmestert kérdegetni, szabad-e virágot termelni a ház falán. Ha csak egy lányi pázsitszegély vagy földesik futja is körül a házat, menten odaültetnek a fal tövébe néhány borostyán indát, rötbe forduló Virginia fűfűt, leánysomot, aztán azt a tündérszép *Pyraanthust*, amely nyáron az ajtó félkörű íve fölé menyasszonyi koszorút fon műtushoz hasonló fehér virágaiból, hogy őszre meg korállpiros bogycok fürteivé legyen minden virága.

Még Berlinben a szigorú, rideg Berlinben is nagy meglepetés vár a virágok barátjára. Nem beszélve a paloták, villák és magánházak előtti kis kertekről, nincs olyan erkély, ahol virág el ne férne, nincs olyan kis ablak, ahol a muskátli ki ne virulhatna. A pelargonikák különösen alkalmasak, mert ha érzékenyek is a fagy iránt, de mint a Kápföld gyermekei szeretik és elviselik a meleget és kedvvel sütkéreznek a napon.

De nemcsak az előkelő házak erkélyein, — az egyszerű zsellérember faerkélyén is felénk mosolyognak a legrikítóbb színekben pompázó muskátlik. Nehéz arra szabályt adni, hogy minő legyen az ablakdísz. Az illető szíve, vagyoni helyzete és érzése szerint változik. Nem a költséges virágdíszek a legszebbek. *Györy Ilona*, az Angolországba szakadt magyar írónő például ilyen tanácssal szolgál:

„A legszebb elrendezés az, ha az ablakpárkány két sarkába két finom levelű, de jól a falhoz tapadó kuszó növényt tesznek. De aki nem akar mindjárt a kuszó növényekig merészkedni, annak két sor virággal is sok örömet fog adni egy-egy ilyen ablak. A külső sor legyen mindig lefutó virág; ez először is gazdagabb hatása, aztán meg ablakon lévő virágoknak nem is szabad a szobát elsötétí-

teniök Leghálásabb a borostyán levelű muskátli; ennek gyönyörűen ívelt levelei vannak, s minden inda végén nagy virágokréta himbálózik, rózsaszín, égő skarlát, lazacszín, sötét bíbor, vagy fehér. A második sor föllálló virág legyen; ne nagyon magas, hogy inkább egy tömegbe olvadjon össze a másikkal. Ez lehet szintén geránium, de lehet más is. Egy ablak virágkészlet hatvanöt krajcárba kerül.”

Hatvanöt krajcárért pedig igazán mindenki megszerezheti magának a virágos ablak gyönyörűségét. Különösen, ha ez a hatvanöt krajcár esetleg száz koronát jövedelmez.

Rémregény az életből.

Kinzás tüzesvassal.

A „néni” ideges.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 23.

A budapesti nyolcadik kerületi kapitány ságon, amint fővárosi tudósítónk jelenti, ma reggel egy vézna, szegényesen öltözött leányka jelent meg. Tizenötéstudós lehetett és révétegen tekintett széjjel a rendőri tanyán. A kapuban álló rendőrt megkérdezte, hogy hova menjen jelentést tenni.

A rendőr megmutatta neki az inspekciós tisztviselő szobáját és a kis leány remegő kézzel kopogtatott.

Odabent előadta, hogy *Tusák* Mariskának hívják, a morvaországi Olmützből való. Az édesanyja mostanában Kremsierben lakik egy *Werbauer* nevű emberrel, aki őt ide Pestre küldte a nővérehez. *Werbauer* Irma magánzónőhöz, a Rákóczi-ut 78. szám alá. Itt a kis leány cselédi szolgálatokat végzett, de ezenkívül a „néni” halálra akarta őt kizozni. Utótepofozta és *tüzesített vassal sanyargatta a leányt*. Most, hogy káposztát vett az éléskamrából, azt ígérte, hogy a *nyelvéti fogja égetni*. Az ilyenfajta ígérteit a néni be szokta tartani, azért a rendőrségre menekült a leányka. *Sirva* mondotta el mindezt. Tovább nem bírja a kinzást, nem megy vissza a nénjéhez. Kéri a rendőrséget, hogy helyezze el őt valahol.

A rendőrség nyomban vizsgálatot indított az ügyben. Kihallgatta a házbelieket, a szomszédokat, házmesternét, akik egybehangozva azt vallották, hogy a magánzónó kizozta, ütötte, verte a leánykát. Naponta többször hallották a leánykát jajveszékelnit. Egész nap kisirt szemekkel járt s az ütéstől kék-zöld foltokkal volt elborítva a teste. A leányt mindenki szorgalmasnak, dolgoznak ismerte. A legnehezebb munkát is elvégezte.

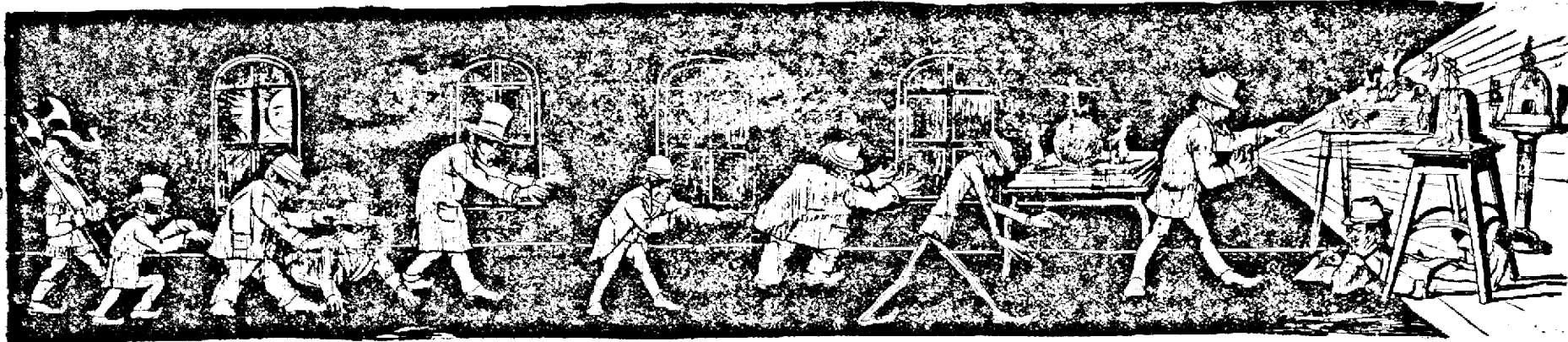
A kisleányt megvizsgálta a rendőrorvos és megállapította, hogy a testén több *égéstől eredő sebhely van*. Kihallgatták *Werbauer* Irmát is. Beteg, közvényes asszony, aki már három év óta nem tud járni. Beismerte, hogy ütötte-verte a leányt, de tulságos idegességét hozta fel mentségül.

A rendőrség sulyos testi-értés címen megindította az eljárást a brutális asszony ellen, a kis leányt pedig átadta az előjárásnak elhelyezés végett.

SPORT.

+ A tornaegylet szünete. Az aradi tornaegyesület husvétii szünete folyó hó 25-től bezárólag április 3-ig tart. Ezen idő alatt a tornázás és vivás úgy a férfi, mint a női tornaszakosztályban szünettel. Arad, 1907. március 24. *Az elnökség.*

Találós mese.

Mi ez? Kik e sőtét alakok, akik álarccal felszerelve, az éj homályos óráiban behatolnak valahová?
Tévedni méltóztatik. A fenti kép az aradi Kossuth szobor zsúrlóját ábrázolja.

A kaszányák borzalmaiból.

A remonda ló áldozatai. — 72 korona évi illeték. — A beteg katona öngyilkossága. — A jó bánásmód.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

A Népszava rettenetes dolgokat közöl a kaszányák világából. A „gyöngyvet” szomorú oldalát mutatják az alább következő leleplezések, amelyek, ha igazak, mindenben indokoltá teszik a legerősebb antimilitarista mozgalmat is. A Népszava híradásai ezek:

I. A budapesti I. honvédhuszár-ezredben volt egy remonda ló, amely három emberéletet tett tönkre. Az első idomítója meghalt. A második a lábát törte. A harmadiknak, Nász Jánosnak, a keze feje a csuklóban tört ki. De ez már a lónak is életébe került: a huszár kardja az oldalába furódott és megölte.

Hogy ennyi szerencsétlenség történhetett, az részben a II. osztályhoz (6. század) tartozó őrnagy, Sebesy Sándor eljárásának tudható be, aki ennek a rakoncátlan lónak az idomítására olyan sokat adott, hogy egy alkalommal állítólag azt mondta Pintér János századosnak, hogy „ha az egész szakasz huszárból egy sem marad is, a lovat mégis muszáj betanítani”.

Nász János m. kir. honvédhuszár tehát közelessége, életveszedelmes kötelessége teljesítése közben munkaképességét veszítette. Hét hónapig volt kórházban és teljesen munkaképtelen. Lássuk csak: mivel fizet neki az állam.

M. kir. honvédelmi miniszter. 66515/8—906 sz.

Ezennel bizonyítatik, Nász János m. kir. honvédhuszár, Magyarország, Pestpilissolt Kiskunmegye, jászkarajenő-i illetőségű, 24 éves, nőtlen, a m. kir. honvédség tényleges állományában 2 évet, 4 hónapot és 24 napot híven és becsületesen szolgált és hogy a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint jelenleg nem alkalmas, polgárilag keresetképtelen, 1906. évi október hó 1-ével időlegesen három évre a rokkantsági nyugdíjállományba helyeztetett.

Az évi 70 K., azaz Hetvenkettő koronából álló rokkantsági nyugdíj-illeték részére egyúttal a nagykőrösi m. kir. adóhivatalnál 1906. évi október hó 1-től utalványoztatik.

Budapesten, 1906. évi szeptember hó 15-én.

A miniszter meghagyásából

(P. H.) Ludmann, s. k.

Nász János „rokkantsági nyugdíjállományba helyezett” polgárilag keresetképtelen beteg m. kir. közhuszár éljen meg 72 korona évi illetékből!

II. Vácról írják nekünk: „Egy Esztergomba való katona, Mácsai Imre, hétfőn reggel a váci határon fölakasztotta magát. Levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy súlyos belső bajával jelentkezett az ezredorvosnál, de az meg-

sem hallgatta. Hogy elhiggyék, hogy beteg volt — kivégezte magát. A boncolásnál majd megállapíthatják, mi baja volt . . . Reggel hat órakor megtalálták már a hulláját és tíz órakor még nem vitték el . . .”

III. Egy levél jutott hozzánk, amelyben a levélíró katona többek között a következőket írja a bátyjának Nagybecskerekéről:

„ . . . Most pedig egy kicsit akarom a gyönyörű katonaeletet lerajzolni, ami itt van és amiért a tizedik századnál egy újonc öngyilkos lett. A dolog ugyan úgy történt, hogy a szegény gyerek egy kicsit ügyetlen volt, meg aztán ostoba is, mert ugyan egy falusi szerb gyerek: te pedig tudod, hogy milyenek szoktak lenni a századparancsnokok, Nagy Sándor főhadnagy pedig vadállatias ember (akinek nem ez volt az első embere, akit megvert), folyton ütötte-verte; így egyszer künn voltunk az elemi lőtéren és ottan a puskatámlák nincsenek elegendő módon kivágva, ahová a puskákat támasztják; így, ha az ember csak egy puskát véletlenül megérint, mindjárt az egész sor puská ledül. Ez az újonc is véletlenül egy puskához ért és az ledült és ezzel öt puskát leütött. Ezért nem történt semmi baja a puskáknak, de azért egy zupás szakaszvezető és a főhadnagy neki mentek, alaposan elverték, a mit én is láttam és éppen aznap délelőtt, mielőtt öngyilkos lett, megint a főhadnagy elverte ökölrel, az álcsonkját ütötte és futólépést vezényelt majdnem az egész délelőtt, pedig elég, ha az ember öt percet is fut.

Éppen most beszéltem . . . -el, aki azt mondta, hogy Nagy Sándor mindennap bántotta, így az elmúlt vasárnapon is. Az egész legénységet kiküldötte a szobából és alaposan elverte a fiut csekély dolgok miatt.

És mindamellet, amikor az alezredes zászlóaljparancsnoknak jelentették, azt mondta, hiszen jól bánnak a legénységgel. Tehát, ha ez a jó bánásmód, akkor nem tudom mi a rossz. Tudom, hogy a lapokban majd az lesz írva, hogy „tettéknek oka ismeretlen . . .”

Itt még nagyon sokat lehetne írni . . .” stb.

Felgyújtott póstaszekrény.

Tűz a Millenium vendéglőnél. — Elégett levelek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

A maga nemében páratlan eset történt ma délután Aradon. A város legforgalmasabb helyén az egyik levélgyűjtő szekrénybe eddig ismeretlen tettes tüzet dobott, amely a szekrényben levő leveleket elhamvasztotta. Az érdekes esetről tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Ma délután egy órakor az Andrassy-tér és József főherceg-ut járó-kelői észrevették, hogy a József főherceg-ut és Széchenyi-utca sarkán levő levélgyűjtő szekrényből sűrű füst gomolyog. A szokatlan jelenségre figyelmessé tették az őrtálló rendőrt, aki azonnal jelentést tett a dologról Moldován Ödön ügyeletes rendőrhadnagynak.

A rendőrhadnagy egy rendőrrel a tűz szin helyére sietett és a levélgyűjtő szekrényt fel-feszítették. Amikor a tűz levegőt kapott, a nagymennyiségben összegyűjtött levelek lángra lobbantak. A Millenium vendéglőből hamarosan vizet hoztak és a tüzet eloltották. A levelek kettő kivételével hamuvá égtek.

A rendőrség széles alapon megindította a nyomozást a tettes kézrekerítése iránt. A rendőrségen azt hiszik, hogy egy suhanc égő taplót dobott a szekrénybe.

Az aradi m. kir. posta- és távirahivatal az alábbi értesítést adja ki:

Szives tudomásul vétel végett értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy folyó hó 23-án déli egy órakor ismeretlen tettes a Millenium sörcsarnoknál kifüggesztett automatikus levélgyűjtőszekrénybe tüzet dobott, minek következtében az ott elhelyezett levelek és levelezőlapok elégték. A rendőrség a tettest nyomozza. Szél Ernő posta t. felügyelő.

Wekerle a királynál.

Nem lesz kiegyezés.

Elmarad a nyári szünet.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 23

A budapesti kiegyezési tárgyalások hullámai még mindig nem csendesültek el. Ma Wekerle Sándor miniszterelnök volt kihallgatáson a királynál s jelentést tett a magyar álláspontról. Hogy miképen áll a kiegyezés dolga, azt nem árulják el, de a félhivatalos lapok közleményeiből ki lehet olvasni, hogy úgy a magyar, mint az osztrák kormány nagyon szeretné, ha sikerülne a kiegyezés, mert az esetre, ha nem sikerülne és 1908. után is a viszonyossági állapotot kellene fentartani, mindkét állam súlyos megrázkódtatásoktól tart.

Magyar politikai körökben most már felvetették azt a kérdést, hogy mivel nincsen alapos kilátás arra, hogy sikerül a kiegyezés, husvét után a Ház vegye tárgyalás alá az autonóm magyar vámtarifát. Sokat vitatkoztak erről a tegnapi estéi Drechslerbeli függetlenségi vacsorán is, de a párt vezetősége meggyőzte a képviselőket arról, hogy ez fizikai lehetetlenség. Ugyanis, mint tudvalevő, a képviselőház április 4-iki ülésének napirendjén ki van tűzve a nem állami felekezeti és községi tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat. A román képviselők ezzel szemben már most is olyan magatartást tanúsítanak, hogy az obstrukció immár elkerülhetetlennek látszik s máris előrelátható, hogy ennek a törvényjavaslatnak a tárgyalása bele fog nyulni a késő nyári hónapokba. Beszéltek tegnap arról is, hogy éppen

ezért a kormány már *elállott* attól a tervétől, hogy a Háznak *hosszu nyári szünetet* adjon.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Wekerle Sándor dr. miniszterelnök ma délután Aehrenthal báró külügyminiszternél tett látogatást, azután Burián báró közös pénzügyminiszternél. Mindkét államférfiival az illető tárcákba vágó közös ügyekről tanácskozott.

Ma déli 1 órakor a miniszterelnök ő felségénél jelent meg kihallgatáson. A délután folyamán a miniszterelnök valószínűleg visszatér Budapestre.

Bécsből táviratozzák: Wekerle Sándornál mai királyi kihallgatása előtt és után is tisztelegtek az újságírók. Az audiencia előtt a miniszterelnök a következőket mondta az újságíróknak:

— Az a szándékom, hogy ma föltétlenül hazautazom.

Arra a kérdésre, hogy milyen célból jött Bécsbe, a miniszterelnök ezt válaszolta:

— Önök mindig azt hiszik, hogy isten tudja mi történt. E helyett csak külsőségekről és formáságokról van szó.

A kihallgatásról Wekerle így felelt az újságírók kérdésére:

— Minden más hirrel szemben ki kell jelentenem, hogy a mai kihallgatáson csak a kiegyezési ügyek állásáról és folyó ügyekről volt szó.

Politikai körökben elterjedt hír szerint Wekerle a jövő hét elején újabb szaktanácskozást folytat a miniszterekkel és a szakelőadókkal, hogy megvitassák a kiegyezési tárgyalások új alapelveit.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma este 9 órakor hazaérkezett a fővárosba. A kiegyezési tárgyalásokat április 8-án Bécsben folytatják.

Véres asszonyháboru.

Gyilkosság a Görbe-utcában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

A Rácváros egyik legsötétebb és legveszedelmesebb részén, a Görbe utcában ma délután rémes gyilkosság történt. Asszonyok civakodtak egymással és a verekedés hevében az egyiket *halálosan megsebesítették*. A végzetes kimenetelű asszonyháborúról tudósítunk az alábbiakat jelenti:

A Görbe-utca 4 ik szám alatti házban lakik Klanka Lipótné cigányasszony, aki állandó hadilábon élt a szomszédnőivel. A házban napirenden voltak a veszekedések és igen gyakran megtörtént, hogy a harcias természetű amazónok nemcsak a nyelvükkel csatáztak, hanem a kezükkel is harcoltak egymás ellen. Ilyenkor természetesen nagy bajban voltak a szemek és a hajfürtök.

Ma délután fél öt órakor ismét kitört a háborúság. Olyan ádáz gyűlölettel rontottak egymásnak az ellenségek, mint eddig még soha. Leirhatatlan szitkozódások és hajtincsek röpködtek a levegőben. A verekedő asszonyok zürzavaros gomolyagot képeztek, amelyből csak hadonászó öklök váltak ki.

Egyszerre rémes sikoltás hallatszott, amely a dulakodó asszonyokat is megrémítette. A verekedő tömegből Klanka Lipótné eszméletlenül zuhant a földre. Az asszonyok oda siettek hozzá és felemelték. Ekkor azt látták, hogy Klankáné hasából *patakokban ömlik a vér*. A szerencsétlen asszonyt a veszekedés hevében egyik ellensége egy hatalmas konyhakéssel megszúrta. Klankánét bevitték a lakására és a gyilkosságról értesítették a rendőrséget, ahonnan Moldován Odön ügyeletes rendőrhadnagy és Hecht

Adolf dr. kerületi orvos mentek ki a tett színhelyére.

A hatósági orvos bekötözte Klanka Lipótné veszedelmes sebeit, a rendőrhadnagy pedig megindította a nyomozást aziránt, hogy ki követte el a gyilkosságot. Mindeztideig még nem sikerült megállapítani a tettes kilétét. Klankáné sérülése olyan súlyos, hogy életben maradásához kevés a remény.

A „festőművész” és az apja.

Aradon letartóztatott szélhámosok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

Ma az aradi rendőrség börtöne egy „festőművész”-nek és az apjának adott éjszakai szállást. Kiderült ugyanis róluk, hogy szélhámosok és a művészethez nem értő, laikus közönség zsebére pályáztak. Három képpel bejárták a várost és sorsszámokat adtak el képekre, amihez nem volt engedélyük. Az apának még egyéno is van a rovásán s ezért külön büntetést is fog kapni. A két szélhámos viselt dolgairól az alábbiakban számolunk be:

Körülbelül két héttel ezelőtt feltűnt Aradon egy uriasan öltözött ember és egy 16—17 esztendősnék látszó ifju, akik képekkel a hónap alatt bejárták a korzó kereskedéseit és sorsszámokat adtak el a képekre. Az idős embert Horváth Lajosnak hívják s Csabáról jött Aradra. A fiatalember pedig a fia, Horváth Béla, akit mindenütt festőművésznek mutatott be.

A képek, amelyekre sorsszámokat adtak el, a leggyengébb munkák. Az egyik vörhenyes tájképet ábrázol, amelyen világoskék ökrök isznak vizet. Valószínűleg a napkeltét, vagy napnyugtát akarja a kép feltüntetni. A másik „festmény”-en zavaros ég és még zavarosabb víz látható. A harmadik képen már téglaszínű vörös ökrök isznak vizet és egy vörös gulyás tülközik. Valamennyi kép alján vörös betűkkel az olvasható:

Horváth B.

907.

Az üzlet elég jól ment. Körülbelül hetvenen írták alá Horváthék gyűjtőívet s így 40 fillérbe számítva egy sorsszámot, 28 koronát szedtek össze rövid idő alatt. Nem feledkeztek meg a reklámról sem. A vörhenyes képet kiállították a Központi kávéházban, ahol nagyon sokan nézték meg és mosolyogtak rajta.

Ma délelőtt Horváthék hónapok alatt csapva a képeket, elmentek Moldován Odön rendőrhadnagy lakására és arra kérték, hogy vegyen ő is néhány sorsszámot. Moldován megnézte a képeket és magához vette a gyűjtőívet. Azután így szólt Horváth Lajoshoz: — Jöjjen fel délután a hivatalba, ott majd többen alá fogjuk írni az ívet.

Horváthék délután megjelentek a városházán. Itt kiderült, hogy Horváth Lászlót hét évvel ezelőtt végleg kitiltották Aradról. Azonnal letartóztatták és a börtönbe kísérték. Hasonló sors érte a „festőművész”-t. Kiderítették azt is, hogy apa és fiu hatósági engedély nélkül akartak sorsjátékokat rendezni. A rendőrségen azt hiszik, hogy Horváthék vásárolják a képeket és aláfestik az ifju Horváth nevével.

Horváth Lajos ellen közbiztonsági kihágásért a kihágási bíróság, mindkettő ellen pedig jövedéki kihágás miatt a pénzügyigazgatóság indítja meg az eljárást.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: A három testőr, bohózat. Este: Felhő Klári, népszínmű. Kapossy Józsa búcsúfölképe. (Bérlés A.)
Hétfő: Délután: Hüvelyk Matyi, tündérrége. Este: B. a. operetta. (Bérlés B.)
Kedd: Lady Windermere legyezője, vígjáték. Jászai Mari vendégfölképeivel. (A. bérlésűzet.)
Szerda: Essex gróf, dráma. Jászai Mari vendégfölképeivel. (B. bérlésűzet.)
Csütörtök: Stuart Mária, tragédia. Jászai Mari vendégfölképeivel. (C. bérlésűzet.)
Péntek: Nincs előadás.
Szombat: Nincs előadás.
Vasárnap: Délután: Peleskei nótárius, bohózat. Este: Vig őzvegy, operetta. (Bérlés C.)
Hétfő: Délután: Deryné Ifjasszony, színmű. Este: János vitéz, operetta. (Bérlés A.)

Bácsné bucsuja.

Arad, március 23.

Nem a szokásos keretek között, hanem a szeretet, tisztelet és nagybecsülés spontán megnyilatkozásával vett ma bucsut Bácsné Maár Juliától Arad város egész társadalma és pályatársai. Előkészítették az ünnepséget, kiűzték a bucsuzás napját, de a bucsuzás jellegét nem lehetett előre megállapítani.

Ritka szép ünnep volt Bácsné bucsuja a színpadtól, akik jelen voltak, felejthetetlen emlékekkel távoztak. Tanúi voltak egy kiválasztott, dicsőséges pályafutás után távozó nagy művésznő lelkes ünnepeltetésének, tanúi voltak egy példátlanul szép jelenetnek, mikor közönség és színészek egy érzésben összeforrva, egyforma szeretettel halmoznak el egy nagy aszszonyt, kinek egész élete példa arra, miként lehet nagy művészettel, egyéni szeretetreméltósággal, ezreknek szeretetét kiérdemelni. Bácsné bucsuja a szeretet ünnepe volt, dicsőségére neki és azoknak, akik ebből a bucsuból kivették részüket.

A mai ünnepségről a következőkben számolunk be:

(Ünnep a színpadon.)

A Rosenkranz és Gildenstern előadása előtt, 1/2, 8-kor a társulat tagjai és a sajtó képviselői a színpadon várták Bácsné, akit lelkesült éljenzés közben H. Novák Irén és H. Kövössy Juci bevezettek a színpadra.

Szendrey Mihály igazgató meghatottságtól remegő hangon vett rövid, mélyen megindító beszédben bucsut Bácsné, az ideális pályatársától, a nagyok között is nagytól. Szendrey beszédét zokogva hallgatta a bucsuzó művésznő, kinek meghatottsága Hunyady Józsefnek, a társulat szónokának beszédére s a jelenlévőkre is átragadt.

Hunyady az itt közölt szép beszédben vett bucsut Bácsné, a

(Hunyady beszéde.)

Nagyasszonyunk! Az a veszteség, amely a te visszavonulásoddal a színművészetet éri, fájó érzést kelt bennünk, mert nem gyönyörködhetünk ezután a te tiszta igaz művészetedben és nem merithetünk abból tanúságot, és mégis e fájó érzés közé némi öröm is vegyül és ez az, hogy a gondviselés megengedte érned, hogy küzdelmes pályafutásod után a jól megérdemelt nyugalomban pihenheted ki fáradalmaidat. Adja az isten, hogy igen hosszú ideig élvezhesséd egészségedben verejtékes munkáival megszerzett nyugalmaidat. Es most, amikor átengeded munkakörödöt nem hivatottabb, nem méltóbb, csak fiatalabb erőnek; nyugtasson meg az a tudat, hogy a nagyközönség osztatlan becsülését és pályatársaid elismerését és igaz szeretetét viszed magaddal magányodba. Ez a becsülés, ez a szeretet sugározza be és tegye boldoggá a te otthonodat.

Es most öreg barátnőm! bocsáss meg e megszólításért, de jogcímet meritek arra abból,

hogy én is veled együtt immár 30 éve küzdök a pályán. Ezennel átadom a tek. szinügyi-bizottságnak és Aradváros műpártoló közönségének ajándékát és arra kérék hogy fogad el e mai nap emlékeül igazgató urunktól s tőlünk, pályatársaidtól e babért, jelképezvén ezzel azt, hogy miként az érc maradandó, mit az idő meg nem semmisíthet, s ha az csillogásából veszi is, mert az idő patinával vonja be, az csak e koszorut értékeesebbé teszi, úgy a mi irántad érzett nagyrabecsülésünket és szeretetünket is az idők folyása csak még jobban megerősítheti, de azt megváltoztatni soha sem fogja. Az Isten sokáig éltesen.

Zokogástól elcsukló hangon rebegett köszönetet Bácsné a gyengéd figyelemért, azután sorban megölelte pályatársait, kik valamennyien mély meghatottsággal bucsuztak a kitűnő művésznőtől.

(Az előadás.)

Rosenkranz és Guldernstern második felvonásában lépett a színpadra Bácsné. Megjelenésekor a nézőtérén viharos taps tört ki, a szinügyi-bizottság páholyából, hol jelen voltak *Varjassy Lajos* polgármester, *Tolnay János dr.*, *Müller Károly* orsz. képviselő, *Stauber József*, *Mandl Vilmos dr.* bizottsági tagok, hatalmas babérkoszorút dobtak a színpadra. Percenként el, míg az óvációk lecsillapodtak és Bácsné szóhoz jutott. Remegő hangon kezdett szerepébe, lassanként visszanyerte nyugodtságát és nagy művészetével gyönyörködtette a publikumot. A felvonás végén a színházi krónikákban csak ritkán előforduló nagyszerű óváció tárgya volt Bácsné. A publikum mint egy ember tapsolt, éljenzett. Az orkeszterből feladogatták a művésznőnek küldött ajándékokat, virágokat és koszorukat, melyek egész virágerdőt képeztek a színpadon. Otször egymásután húzták fel a függönyt, hogy Bácsné virágoktól övezve köszönhesse meg az ovációkat. Azután még számtalanszor jelent meg a függöny előtt, könyves szemekkel, néma kézzel köszönve meg a nagy szeretetet.

Egész előadás alatt ünnepelt a közönség és a nagy szeretetével megédesítette Bácsné nyugalomba vonulásának emlékét.

(Az ajándékok.)

A szinügyi bizottság tudvalevőleg 600 koronát szavazott meg a színházi betegsegélyző alapból Bácsnének, ehhez társadalmi uton 800 koronát gyűjtöttek, az így egybegyűlt 1400 koronát Hunyady adta át Bácsnének, *Szendrey Mihály* és társulata ezüst babérkoszorút adtak. A szinügyi bizottság koszoruján kívül, koszorút, csokrot és ajándékokat küldtek még *Jakabffy Zoltánné*, *Szendrey Mihályné*, özv. *Bonts Döméné*, *Keppich Zsigmond* és családja, a *Keller család*, *Winkler József* és családja, stb.

A nap folyamán mintegy hetven üdvözlő távirat és levél érkezett Bácsné címére az ország minden részéből és a társadalom minden köréből.

* *Jászai Mari* vendégjátéka. A Nemzeti Színház nagy tragikája, *Jászai Mari* kedden kezdte meg Aradon három estére terjedő vendégjátékát. Az első nap *Wilde* darabjában a *Lady Windermere* legyezőjében lép fel. Vendégjátékát szerdán az *Essex grófnő* folytatja és csütörtökön Schiller szomorújátékának, a *Stuart Máriának* címszerepét játssza el. Az előadások, amelyek iránt máris óriási az érdeklődés, bérletszünetben fognak megtartatni.

* A filharmonikusok utolsó hangversenye. Az aradi „*Filharmonia*” egyesület holnap, vasárnap délután 5 órakor tartja meg III-ik és a szezonban utolsó nagyszabású hangversenyét a „Fehér Kereszt” szálloda nagytermében. A

hangverseny érdekességét nagyban fogja emelni *Moshamer O.* tanár, a m. kir. opera kiváló hárfaművészenek közreműködése. A zenekart a háziezred és az egyesület karmestere, *Zellner Sándor* fogja vezényelni, ki derék filharmonikusainkkal karöltve ezuttal is mindent elkövet, hogy Arad zenekedvelő közönségének nagy műélvezetben legyen része. A műsor a következő:

Schubert: „Rosamunde” nyitány op. 26. (Varázshárfa.) (1797 - 1828.) 2. Beethoven: 2-ik D-dúr Symphonia op. 36. (1770 - 1827.) a) Adagio molto; Allegro con brio. b) Larghetto. c) Scherzo. d) Finale: Allegro molto. 3. Bizet: „L'Arlésienne” I. Konzert-Suite op. 21. (1838 - 1875.) 1. Prélude. 2. Menuetto. 3. Adagietto. 4. Carillon. a) Händel: „Arioso”, hegedű, gordonka, bőgő, hárfá és harmoniumra Arrangement *Zellner S. A.*-tól. (1684 - 1759.) b) Bach (Gounod) „Meditation sur le I-ére Prélude”, hegedű, gordonka, hárfá és harmoniumra. (Hárfa: *Moshamer O.* (1685 - 1759.) 5. Goldmark: Ünnepi bevonulási induló a „Sába királynője” című operából. (1830.)

Pánik a tőzsdén.

Rohamos árhanyatlások.

Tönkretett exisztenciák.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 23.

A budapesti értékpiacon ismét válság érte, de oly pánikos üzletre, mint a mai tőzsdén volt, már a japán-orosz háború kitörése óta nem emlékeznek. A kiegyezési tárgyalások meghiusulása, amelyeket válsághírekkel fűszereztek, a román parasztlázadásról érkezett jelentés előkészítette a talajt, de a tegnapi newyorki bukás és a párisi kamatemelés hozta csak meg az igazi bajt. A börzék nyugtalankodása, amely már hetek óta tartja izgalomban Amerika és Európa pénzbereit, ma orkánná fajult és végigsöpört Newyorktól kezdve Londonon, Berlinen, Bécsen át egész Európán és utolsó hullámai elég erősek voltak arra, hogy Budapesten a déli tőzsdén elsöpörjenek egy egész halom exisztenciát. A Newyorkból érkező krach-hírek következtében Berlinben már napok óta kényszer eladások folynak milliós veszteségekkel. A pénzpiacot ezenkívül súlyosan érintették a nagy bankok kamatláb emelése. A válság a mai napon Bécsben is nagy volt, amit a következő táviratok jelentik:

Bécs, márc. 23. Az a nyomasztó kínálat, amely már tegnap a déli tőzsde zárlatában érezhetővé vált a mai előtőzsdén is folytatódott. Nagy pánik eladásokat és kényszer-eladásokat eszközöltek, ami az egész országon árfolyam csökkenést vont maga után. Osztrák hitelrészvények, alpesi bányarészvények és osztrák-magyar államvasúti részvények átlag hat koronával gyengültek. A sorompó-értékek közül a prágai vasmű- és magnésit-részvények 14 koronával estek.

Bécs, márc. 23. A magyar értékek, nevezetesen a magyar hitelrészvények és a rimamurányi részvények is erősen hanyatlottak. A mikor a pánik- és kényszereladások megszűntek, a tőzsde valamennyire megnyugodott.

A külföldi rossz hírek hatása alatt óriási volt a fejetlenség a mai budapesti tőzsdén is. Kisebb bankmegbizottak nagy exekuciókat végeztek, mire rohamos és szokatlan árcsökkenések következtek. Jel-

lemzésül álljanak itt a következő értékpároknak áresése:

A magyar hitelrészvények 12 koronával, osztrák hitelrészvények 10, rimamurányi 15. közuti villamossági 20, jelzálogbank részvények 10, leszámítólóé 10, hazai banké 8, kereskedelmi részvénytársasági 10 és kereskedelmi banké 40 koronával estek a tegnapi árfolyam alá, holott már az is meglehetősen alacsony volt.

Előrelátható, hogy a mai nap áresőkeneisei révén a budapesti értéktőzsdén számos inzulencia fog bekövetkezni.

Későbbi táviratok a következőket jelentik:

Berlin, márc. 23. Az értékek súlyedése ismét a new yorki tőzsdéről indult ki, ahol az árhanyatlás rendkívül nagy volt. A berlini tőzsdén különösen azok az értékek hanyatlottak, amelyek spekuláció tárgyát képezték. Az árhanyatlásnak az sem vetett véget, hogy nagyobb bankok jelentékeny investiciót jelentettek be és nagyobb vételek sem tettek különösebb hatást. A közönség, — közöttük nagytőkésék is — elvesztették minden bizalmukat és sokan összes értékeiket kidozták a piacra, ami természetesen, még jobban nyomta az árfolyamokat.

Bécs, márc. 23. Az itteni tőzsdén is depriált volt a hangulat a new yorki és berlini hírek következtében. A nagy ellenállási erő, amelyet a napokban még Bécsben észleltek, teljesen oda van. A famózus börzeirodák ismét megkezdik régi exekutív üzleteiket. Az értékek a legnagyobb hanyatlást az esti tőzsdén mutatták.

Budapest, márc. 23. Néhány nagyobb vétel igen jó hatást tett a budapesti tőzsdén, de később ismét rosra fordult a hangulat és az értékek állandóan estek.

Az aradi háziezred ünnepe.

A mortarai ütközet évfordulója.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 23.

Az aradi cs. és kir. 33-ik gyalogezred ma délelőtt ünnepelte az Olaszországban *Mortara* és *Novara* falvak között vívott győzedelmes ütközet évfordulóját. Az ünnepélynek — mint már tavaly is — egyszerű formái voltak; csupán a tábori misét és a diszkivonulást tartották meg, míg azok a látványosságok, amelyeket az ezred előző években nagyszámu polgári közönség jelenlétében rendezni szokott, az idén is elmaradtak.

A *Dietrich* Albert ezredes parancsnoksága alatt a diszterre kivonult ezred először tábori misét hallgatott, amelyet *Allersdorfer* Gyula tábori lelkész szolgáltatta. Míse után *Dietrich* ezredes német nyelvű beszédében ismertette az 1849-iki győzelem történetét és az aradi háziezrednek dicsőséges szereplését az emlékezetes ütközetben. Az ezredes után *Eitl* Károly százados londületes magyar, *Csobán* Mihály százados pedig román nyelvű beszédében vázolta a nevezetes csata jelentőségét.

A beszédek végeztével *Dietrich* ezredes kiosztotta a mortarai ütközet emlékére tett *Édelsheim-gyulai-öszöndij* jutalmait. Az alpból két tovább szolgáló őrmester 50—50 korona jutalmát, egy tizedes és két közlegény kisebb összegeket kaptak. A kiosztást az ezrednek *Arendt* Lajos vezérőrnagy előtti defejrozása követte. A diszkivonulásnál jelen volt *Papp* I. János görög keleti román püspök, *Varjassy* Lajos polgármester és *Sarlot* Domokos főkapitány.

Délben a tiszti kaszinó étkező termében ünnepi ebéd volt, amelyen *Arendt* állomásparancsnok mondta az első felköszöntőt a király-

ra, majd felköszöntötte a háziezredet és Dietrich ezredparancsnokot.

Az ezred legénysége délben javított ételmet és bort kapott, délután pedig az egész város tarkállott a kisebb-nagyobb csoportokban sétáló díszgyenruhás 33-as bakáktól, akik estefelé bevonultak a korcsmákba, hogy folytassák a nevezetes ütközetnek meghitt baráti körben való ünneplését.

HIREK.

A gyilkos urakhoz.

Arad, március 23.

Két ismeretlen ur példáján fölbuzdult egy harmadik. A két ismeretlen közül, akik most bizonyára a legedesebb nyugalomban élnek, s talán a közbecsülésnek részesei: az egyik Kende Ferencet, a ménesi fiatal borkereskedőt lőtte le, a másik Tantschitz Félixet, az ujszentannai gazdag fiút gyilkolta meg. Egyiket se sikerült megszípni. Aradmegyében nem azért gyilkolnak az emberek, hogy magukat becsukassák. És a siker föllekesítő hatása alatt ma Buttyinban orozva le akarta gyilkolni az ot-tani takaré- és hitelszövetkezet pénztárosát valaki. Különös és szerencsés véletlen volt, hogy a golyó nem okozott találos sebet, és hogy a pénztáros fölismerte merénylőjét. Ha ez nincs, a buttyini ember beállhat a ködbe burkolt trióba, akik Aradmegyében a föl nem fedezett gyilkosok társaságát alkotják.

Gyilkosok másutt is vannak. A buttyini eset, az előbbiekkal kapcsolatosan egy körülmény révén jelentős. Arra mutat, hogy az eredménytelen nyomozásnak milyen erkölcsi hatása van. Hogy a gyilkos büntetlen marad, a kisebb baj. Ugyis tömegével járnak-kelnek a büntetlen gazemberek a világban. A nagyobb baj az, hogy a rosszindulatu embereket beugratják a büntetthe. „Ugyse tudják meg?” Ez megnyugtítja a merénylőt, meg a lelkiismeretét.

Azt, hogy a nyomozások ezután eredményesebbek lesznek, alig ehetett várni. Szinte szerencse, hogy a buttyini esetről a véletlen segített tetten érni a merénylőt. Így talán ez mégis figyelmeztető a gyilkos urakra.

— Jó lesz meggondolni a dolgot. Nincs mindenütt Gyorok és Szent-Auna . . .

— A trónörökös — kirándult. *Budapest*ről táviratozzák: Egy újságíró fölkereste *Wedel* Botho gróft, Németország budapesti főkonzulát, hogy kérdést intézzen *Ferenc Ferdinánd* titokzatos utazásáról. *Wedel* gróf a következőket mondotta:

— Fogalmam, sincs róla, hogy mi célból járt a trónörökös Berlinben. Tudtommal gyakran utazik Németországba és pedig Drezdába minden négy héten egyszer. Különös fontosságuk azonban — úgy vélem — nincsen ezeknek az utazásoknak. Ugy látszik a legutolsó kirándulás épen azzal jutott jelentőséghez, hogy fölfedezték.

Az újságíró ezután *Bonn* Ferdinándnak II. *Lajosról* és *Erzsebet* királynéről most megjelent darabjára tért át. Erre nézve így nyilatkozott *Wedel*:

— A darabot nem olvastam, csak a la-

pokból tudtam meg a tartalmát és azt, hogy kegyeletsértő. Arról azonban egyáltalán semmit sem tudok, hogy a trónörökös berlini látogatása ezzel a darabbal lett volna összefüggésben.

A hirhedt darab dolgában különben a főkonzul szerint egyelőre még nem történt diplomáciai érintkezés.

— *József főherceg* Kisjenőn. Kisjenői tudósítónk jelenti: *József főherceg* *Libits* Adolf jószágkormányzó, *Bayer* György gyógyszerész, *Csukay* Gyula főszolgabíró és még többek társaságában szalonka vadászatot tartott. Terítékre került 1 szalonka, 1 róka és 1 vaddisznó. *József főherceg* ma este 10 órakor külön vonaton Budapestre utazott.

— *Kossuth Ferenc* beteg. *Budapest*-ről táviratozzák: *Kossuth* Ferenc környezetéből jelentik, hogy a miniszter a tegnapi Kossuth-ünnepen ismét meghült, minek következtében ismét visszatért csuzos baja, amely ágyba döntötte.

— „Nem tudok magyarul.” *Nyiregyháza*ról táviratozzák: Tegnap este odaérkezett *Mörk* Ede kassai hadtestparancsnok a 14-ik huszárezred megsemmisítésére. Ma délelőtt a huszárezred tisztikara bemutatkozott a hadtestparancsnoknak. Azután a honvédhuszár tisztikar három tagu küldöttsége mutatkozott be neki természetesen a szolgálati nyelven: magyarul. A hadtestparancsnok erre kijelentette, hogy ő a magyar nyelvet nem érti. Erre a tisztiek eltávoztak és a mai banketten, eltérőleg a programtól, meg sem jelentek.

— A körtöltés és a kisajátítás. A kereskedelmi miniszter tudvalevőleg megsemmisítette a közigazgatási bizottság által kiküldött albizottság eljárását, amely a körtöltés kiépítéséhez szükséges területek kisajátítására vonatkozott. A városi tanács mai ülésén foglalkozott a miniszteri döntéssel és elhatározta, hogy a már kiküldött kisajátító bizottságot megbizja, hogy e hó 27-ikén kezdje el újból a kisajátítási eljárást és erre hívja meg az összes érdekelteket. A hidfeljáró felépítéséhez szükséges zsigmondházi telek kisajátítására pedig a vár megye közigazgatási bizottságát hívja fel.

— A pörnyertes *Natalia*. *Belgrádból* táviratozzák: A legfelsőbb törvényszék tegnap este döntött *Natalia* királynőnek a szerb kormány ellen indított pörében. A szerb kormány az *Obrenovics* család egyik tagjának, *Todorovics* *Velimirnek* egész vagyonát örökösök hiányában lefoglalta és abból az ugynevezett „*Veli-rium*” alapítványt létesítette. *Natalia* a hagyatékot pörrel támadta meg, és a pört most meg is nyerte. Az ítélet szerint köteles a szerb kormány *Nataliának* 600,000 frankot és óriási perköltségeket megfizetni.

— Plagizált-e *Visontay* Kálmán? Az aradi járásbíróság ma délelőtt tárgyalta ismét azt az érdekes pert, amelyet *Sebesy* Ferenc aradi asztalosmester indított *Visontay* Kálmán főgimnáziumi tanár ellen. Mint annak idején részletesen megírtuk, a pert *Sebesy* ügyvédje, *Szalai* *Arnold* dr. útján indította *Visontay* ellen butorok vételára fejében, mire *Visontay* *Lukács* *Lajos* dr. ügyvéd útján 450 korona iránt viszonkövetelést támasztott egy leányszoba tervezésért. A tárgyaláson *Sebesy* sokalta a tervezéseért felszámított 450 koronát és szakértők meghallgatását kérte arra nézve, vajjon mennyit ér *Visontay* tervezése. A bíróság elrendelte a szakértők meghallgatását, akik még a múlt hó elején benyújtották véleményüket. A vélemény szerint *Visontay* tervezete plagium, ami pedig az eredetitől eltérő, azt olyan rosszul alkalmazta, hogy ezzel az egész munkát értéktelenné teszi és így munkája 450 koronát nem ér meg. A szakértői vélemény különben 50 ko-

ronában állapította meg a tervezet értékét. A szakértői vélemény ellen *Visontay* kifogást adott be, amelynek tárgyalása ma folyt le. *Éles* *Simon* albiró előtt. *Visontay* képviselője kifogásolta a szakértői véleményt, mert az szerinte elfogult, rosszakaratu és tendenciózus. Egyben pedig kérte a szakértői véleménynek budapesti szakértőkkel való felülbírálsát, amit természetesen *Sebesy* képviselője ellenzett. *Éles* albiró erre a tárgyalást elhalasztotta e hó 3-ikára, amikor is vagy ítéletet hoz ez ügyben, vagy pedig helyt adva a felülbírálati kérelemnek, azt végzésileg fogja elrendelni.

— Az aradi gyermeknap. Az országos gyermekvédő liga aradi fiókja gróf *Károlyi* *Gyuláné* elnöklete alatt ma délután három órakor a városháza emeleti tanácstermében ülést tartott, amelyen az aradi gyermeknap jelentőségét és a gyermekvédő liga humánus működését ismertette *Leitner* *Ernő* dr. Az országos liga már eddig körülbelül 40 ezer szegény gyermeket látott el ruházattal. Ezután az aradi gyermeknap programját ismertette *Leitner* dr. Az aradi gyermeknap tudvalevőleg április hó 2-ikán és 3-ikán lesz. A templomokban való perselygyűjtést a gyermeknapon kívül, husvét vasárnapján tartják meg. Április 2-án az aradi kereskedők tartják meg a gyermeknapot. Este pedig diszeloadás lesz a színházban. Az előadás műsorát még nem állapították meg. A kombinációba vett gyermekfelvonulást a kedvezőtlen idő miatt elhalasztják. A budapesti liga két urnát küldött Aradra, ezeket a város két legforgalmasabb helyén felállítják, hogy a közönség körében ezzel is gyűjtést rendezzenek. Április hó 2-ikán reggel az összes aradi községi iskolákban a tanítók a gyermeknap jelentőségét fogják ismertetni. Az ülésen foglalkoztak a *bénceszabai* játékgyár ama indítványával is, hogy a liga egy mintakollekciót mutasson be a közönségnek. Az ülésen jelenvoltak az indítványt nem fogadták el.

— Eljegyzés. *Szokolczay* *Géza* Máv. tisztviselő eljegyezte özv. *Dávidovitsné* *Bajos* szép leányát *Rózát*.

— Az aradi görög katolikusok új plébánosa. *Telescu* *György* volt aradi görög katolikus esperes-plébánosnak kanonokká történt kinevezésével megüresedett plébánosi állást ma töltötte be választás útján a városi tanács. Az aradi gör. kat. egyház kegyura tudvalevőleg a város s így a megüresedett állás betöltése a város joga. *Hosszu* *Vazul* dr. lugosi gör. kat. püspök három jelöltet hozott javaslatba a tanácsnak: *Luka* *Laureán* dr. nagykomlósi lelkész, *Tincu* *János* lugosi segédlelkész és *Pop* *István* dr. jezvini lelkész. A tanács egyhangúlag *Luka* *Laureán* dr.-t választotta meg aradi plébánossá.

— Szakértői szemle a színházban. Ismeretes az a kártérítési per, amelyet *Bárdos* *Marcellné* könyvtároné indított *Szendrey* *Mihály* szinigazgató ellen abból a balesetből kifolyólag, amely egy *Ujházy*-est alkalmával vele történt. Az előadás végén, a távozás alkalmával ugyanis *Bárdosné*, aki az orchesterben ült, megcsuszott és beleesett a sugó részére nyitva hagyott részbe. A sérülések oly súlyosak voltak, hogy hat hétig orvos kezelte *Bárdosné*t, aki orvosi kezelési költségek címén indította a pert *Szendrey* ellen. A bíróság helyszíni szemlét rendelt el ez ügyben, amelyet ma tartottak meg. A szemlén jelenvoltak *Ribitzey* törvényszéki bíró elnöklete alatt *Kovács* *Marcell*, *Szalay* *Béla* törvényszéki bírák és egy törvényszéki aljegyző. Véleményt a szemlééről még nem mondott a bíróság.

— A tüzerlaktanya ügye. A városi tanács mai ülésén foglalkozott a tüzerlaktanya ügyében leérkezett hadügyminiszteri leirattal, amelyben a hadügyminiszter a bérösszeg tete-

mes csökkentését kéri. A tanács azt a javaslatot terjeszti a jövő havi közgyűlés elé, hogy a kikötött bérösszeghez ragaszkodjék.

— **A postások jutaléka.** *Budapestről* táviratozzák: Félhivatalosan jelentik, hogy a postai és táviratviselők részjutalékát egységes alapon az 1906. évre visszamenőleg legkésőbb április 15-ig folyósítják.

— **Gyujtogatás egy pör miatt.** Déváról táviratozzák: *Zeikfalván* Zeik báró birtokán hónapok óta állandóan gyujtogatások történnek. Tegnap este is felgyujtottak egy szérűskertet, amely földig égett. A gyujtogatással felsónádi parasztokat gyanúsítanak, a kiket végtelenül elkeserített az, hogy Zeik báró Felső Nádas község elleni perét minden fórumon megnyerte. A hatóság különleges intézkedéseket tett a tettesek kézrekerítésére.

— **A zsidóság eloszlása Európában.** Ferruccio Servi doktor, olasz rabbinus érdekes statisztikában ad számot a zsidóság numerikus helyzetéről, a melyet a világ teremtése óta eltelt 5667-ik esztendőben (vagyis az 1906. évi szeptember 6.ától 1907. szeptember 9-ikéig eltelt időközben) Európában s a többi földrészekben elfoglalt. Az egész világ zsidósága 11 millió főre rugott ez idő alatt; 9 millió Európában élt közülök, másfél millió Amerikában, 100.000 Ázsiában, 350.000 Afrikában és 50.000 Ausztráliában. Európa egyes álmái között az abécé sorrendjében a következőképpen oszlott meg a zsidóság: Angolországban 235.000 fő; Ausztráliában 1.224.899; Belgiumban 12.000; Bosnyák Hercegovinában 8213; Bulgáriában 33.663; Dániában 5000; Franciaországban 86.885; Görögországban 8350; Hollandiában 103.988; Magyarországon 851.378; Németországban 506.958; Oroszországban 8.872.625; Orosz-Lengyelországban 1.316.776; Portugáliában 1200; Romániában 269.015; Spanyolországban 5000; Svájcban 12.551; Svédországban és Norvégiában 5000; Szerbiában 5102; Törökországban 282.287; Olaszországban össze-vissza 52.115 zsidó él, amely összeg nagyon apró hányadokra oszlik az egyes városok között. Rómában például csak 10.000 főre rug a zsidó lakosság száma, Torinóban 5100 főre, Livornóban 4200, Milanóban 3600, Velencében 2850, Firenzében 2000, Ferrarában 1730, Bolognában 1500 főre; aránylag sok zsidó lakik Ammában: 1285 főnyi. Zsidó hitszónok Olaszországban 57 van, rabbinus 70; érdekes, hogy az 57 hitszónok közül csak 29 szónokol olasz nyelven, 16 németül, 12 pedig spanyolul hirdeti az igét. Az olasz törvényhozás mindkét házában jelentékeny arányszámmal vannak képviselve az izraeliták. A szenátusban, amely a mi főrendiházunknak felel meg, 7 zsidó ül, a képviselőházban 13, köztük elismert hírnevű férfiak is.

— **Végzetes játék.** Nádas tudósítónk jelenti: Tegnap délután a nádas erdőkerülő rendes útja közben pipára akarván gyujtani, egy fa mögé elbujt. Hogy puskája ne legyen útjában, leemelte válláról s oda támasztotta egy tönkhöz. A közelből két parasztsuhanc, *Petri György* és *Handra Mihály* látták ezt, s mikor az erdőn a bokrok között eltűnt, odaszaladtak a puskához s játszani kezdtek vele. Eleinte nézegették, majd *Petri György* Handrára fogta s fjesztgette, hogy lelövi. *Handra* eltolta maga felől a csövet, de *Petri* újra célzott. *Handra* védekezett, megkapta a puska csövet, amely e közben eldőrdült s a szerencsétlen fiu holtan rogyott össze. *Handra Mihály* holttestét a borosjenői kórházba szállították, ahol *Aussterweil* László dr. törvényszéki és *Csillag* Ignác dr. járási orvos fogják a boncolást megejteni.

— **A nikaraguai háboru.** Managuából jelenti az amerikai konzul a nikaraguai kormány közlése alapján: San-Salvador és Hondurás csapatai a Namasique melletti csatában 1000 halottat vesztettek. Nikaragua 20.000 embert mozgósított és erőltetett menetekben Tegucicalpa felé

nyomul. Reot államtitkár tegnap fogadta Costarika és Nikaragua követeit és úgy hirtük, hogy nyomatékosan hangsúlyozta előttük, hogy tanácsos volna a háborút lehetőleg minél hamarabb befejezni, mert különben az *összes középamerikai államokat lángborítandó e háboru.* Körülbelül biztosra vehető, hogy a háboru folytatása esetén *európai hadihajók* fognak az amerikai vizekben megjelenni, amelyek valószínűleg közbe is lépének azjott lakó európaiak védelmére hivatkozva.

— **Baleset egy építkezésnél.** Ma délután *Miklós Albertné* napszámosnőt, aki a Boronutca 51-ik számú építés alatt levő háznál dolgozott, végzetes baleset érte. Egy téglára esett a napszámosasszony ballábjára és eltörte azt. A szerencsétlen asszonyt a mentők beszállították a kórházba.

— **Megszökött mozdony.** A Déli vasut nagykanizsai állomásán a passzív rezisztencia alatt a gépház előtt teljes gőzzel vesztegelt az 1126. számú mozdony. Egy őrizetlen pillanatban valaki a mozdonyhoz lopózott és azt megindította. Egyszer csak azt látták az állomáson, hogy ott a mozdony, melyen nincs ember, veszett gyorsasággal átrobog és fékevesztetten rohan az ütközőnek. A mozdony azonban, mely teljes gőzzel haladt, *átörte az ütközőt*, majd kisiklott és a sörgyárnak rohant s a sörgyár előtt levő kerítést is átdöntötte. Kerekei még mindig örült sebességgel forogtak, az agyagban azonban nem haladhattak tovább. A rendőrkapitányság nyomozott és a szakértők megállapították, hogy a gépet bűnös kezek indították el. Letartóztatták *Pfauxner Antal* vasuti munkást, aki azonban tagadja, hogy ő indította volna el a mozdonyt.

— **A magyarság védelméért.** *Jelenik Sándor* battonyai, *Nánai Pál* csanádpalotai, *Nisztyán János* szemlaki, *Babós Gyula* gyulai, *Sedvics Károly* pécskai és *Vancsik Péter* aradi illetőségű mezőhegyesi munkások *Bock Lajos* mezőhegyesi korcsmájában mulattak. Mikor már erősen pirosodott a fülük, lármáztak. Ezt még csak tűrte a korcsmáros, de amint az oláhok és azok között is különösen *Vancsik Péter* a magyarokat kezdte gyalázní, szidni, a korcsmárosnak elfogyott a türelme s előbb csendre intette őket. Majd, hogy ez nem használt, kilököttel fenyegette meg. *Vancsik* ez az intés sem használt és tovább szidalmazta a magyarokat. Ekkor a korcsmáros kívül tette az ajtón. *Vancsik* kis idő múlva visszatért a korcsmába, ott felkapott egy sörs poharat s azzal úgy vágta fejbe a korcsmárost, hogy rögtön elborította az arcát a vér. A további verekedésnek a többiek közbelépte vetett véget. *Bock Lajos* fejsebe igen súlyos, de nem életveszélyes. A magyarfaló *Vancsik* ellen súlyos testi sértés miatt tettek feljelentést.

— **Furcsa felhívás.** A lapok hirdetés szerzéseinek ezer fortélyja közül is kiválik az a kacagtató felhívás, amelylyel egy francia újság hirdetésre akarja csábítani olvasóit. Az illető újság a következő mesét közli: Egy számár, az erdőben futva, beleesett egy mély gödörbe s minden erőlködése dacára nem tudott onnan kikecmeregni. Csaknem elpusztult már az éhségtől, mikor egy rókat látott arra haladni. Segítségül hívta azt. „En nem vagyok elég legény ahhoz, hogy rajtad segíthessek“, mondta a róka, „de szolgállok neked jótanácsal. Nem mesze innen egy nagy elefánt tartózkodik. Hívd őt segítségül s ő menten ki fog szabadítani.“ A róka távozván, a számár így okoskodott magában: „En nagyon gyöngye vagyok, mert már rége nem jutottam táplálékhoz. Minden mozdulat melyet teszek, erővesztést jelent rám nézve. Ha megerőltetem a hangomat, hogy az elefántot segítségül hívjam akkor még gyöngébb leszek. Az elefántnak kötelessége,

hogy hozzám jöjjön, anélkül, hogy hívjam őt.“ Így végezte a számár s kimult az éhség mián. Nagysokára azután ismét arra ment a róka s megpillantotta a számár ott heverő csontvázát. „Ha igaz az, hogy az állatok lelke átvándorol az emberekbe,“ így bölcsekedett a róka, „akkor ennek a számárnak a lelke át fog költözni ama kereskedők egyikébe, kik nem tudják magukat elszánni a hirdetésre.“

— **Merénylet az utcán.** *Varsóból* táviratozzák: Az utcán egy ismeretlen revolverrel rálőtt egy arra haladó rendőrügynökre, de nem találta el. A golyó egy újságárust talált. Nagy rémület támadt. A merénylő, mikor elfogták, szájába lőtt és azonnal meghalt.

— **A Szamos áradása.** Szatmárnémetiről táviratozzák: A Szamos vizállása veszedelmesen egyre emelkedik. A polgármester a védtöltésre közerőt rendelt ki. A lakosság ezrei kétségbeesetten állnak a Szamos partjain s aggodalommal nézik a veszedelmes elem pusztítását.

— **A színházi szabadjegyek.** Nagy László temesvári nyugalmazott városi tanácsnok, aki a temesvári színháznál azelőtt néminemű teendőkkel bírt és e címen ingyenjegyekre nemcsak igényt tartott, hanem azokat jócskán igénybe is vette, feljelentést tett *Kreicsányi Ignác* ellen becsületsértés miatt, mert ez róla azt állította, hogy a „barátság szálai azért szakadtak szét közöttük, mert Nagy László igen gyakran páholyjegyeket vitt el a kasszából és azokat eladta és miután ezt neki megtiltotta, azért haragszik.“ Ma volt ezen feljelentés tárgyalása, melyre a szereplő személyek iránti érdeklődés nagy hallgatóságot vonzott, de miután panaszos nem jelent meg, a vádlott védelmében megjelent *Skuteczky Miksa* dr. ügyvéd kérelmére és előterjesztett védelme folytán a panaszt elutasították és Nagy Lászlót a fölmerült költségek viselésére kötelezték.

— **A táborsernagy unokahuga.** A *Vilma* nem akar megjavulni. T. i. *Benedek* Vilma, akiről a multkoriban megirtuk, hogy eszméletlenül összeesett az utcán és a mentők beszállították a kórházba, ahol *Benedek* táborsernagy unokahugának adta ki magát. Csak tegnapelőtt került ki a kórházból s ma este már megint összeesett az *Andrássy-téren*. *Vilmáról* kiderült, hogy nem ellensége a szesz italoknak. Ma este valószínűleg megszámlálhatatlan spriccereket ivott s a fröccsök hatása alatt nemes egyszerűséggel összeesett. A mentők felszedték *Vilmát* s beszállították a kórházba, ahol nem lesz sokáig, mert nem tudja az ellátást fizetni. S ha *Vilma* még ezután sem fog lemondani a spriccerekről és az összeesésről, akkor meg fog történni a legborzasztóbb: *Vilmát* el fogják toloncolni.

— **Munkások vasárnapja.** Az Aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye vasárnap, 1907. évi március 24-én, délután négy órakor a *Weitzer János-utcai* polgári iskolában nyilvános szórakoztató és szakelőadást tart. Műsor: 1. Népdalok. Éneklő: a vaggongyári munkások dalárdája *Forgács* János másodkarnagy vezetése alatt. 2. Szavaltat. Előadja: *Martay* Ágoston főgimnáziumi VII. osztályu tanuló. 3. Szakelőadás. Tartja *Berecz* Károly polgári iskolai tanár. 4. Szavaltat. Előadja: *Rács* Imre felső kereskedelmi iskolai tanuló. A belépés díjtalan; a terembe csak felnőttek léphetnek be. Az előadás négy órakor kezdődik. Ezen előadásra Aradváros hazafias iparosságát és munkásait ezuton is meghívja a Munkásképző Intézmény Elnöksége.

— **Felfüggesztés után felfüggesztés.** Beregszászról táviratozzák: *Balázs* János rendőrkapitányt, ki másfél év óta fel volt függesztve, most a miniszter visszahelyezte állásába, de a főispán két napi hivataloskodás után *Balázst* újból felfüggesztette és elrendelte ellene a fegyelmit.

— **Uralkodók találkozója.** *Teschen*-ből táviratozzák: Itt az a hír van elterjedve, hogy a

király prágai útja után Vilmos császárral találkozni fog, Thun Ferenc gróf. volt miniszterelnök tescheni kastélyában.

— Gyászemlékünnepegy. Néhai Brüll Ida, az izr. árvaház egyik nagylelkű gyámoltója emlékének tiszteletére folyó hó 26-án (kedden) este 6 órakor az árvaházban (Lujza-utca 1. sz.) gyászemlékünnepegyt tartanak.

— Sztrájkmozgalmak Horvátországban. Eszék-ről táviratozzák: Pejacsevics gróf rumai uradalma munkásainak egy része sztrájkba lépett. A sztrájkolók nagyjából magyarok. Minthogy a dolgozni akarókat munkájukban egyre háborgatták, csendőrség lépett közbe, mely a zavargók közül többet letartóztatott. Pfeifer Lipót visnyevcei uradalmán is hasonló sztrájk tört ki. Hideghéthy főispán személyesen ment a helyszínére, hogy a szükséges intézkedéseket megtegye. Lesimírben komolyabb zavargások fordultak elő, minek következtében egy fél század dragonyost küldtek oda.

— A répamag impregnálásáról. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földművelésügyi és növénytermesztő szakosztálya Kerpely Kálmán tanár elnöklésével ülést tartott, amelyen Ráczó Imre gazdasági akadémiai tanár tartott szakelőadást a répamag impregnálásáról és ennek gazdasági jelentőségéről. Az értekezletről szóló tudósítást részletesebben áttanulmányozva nekünk még volna néhány szavunk a tárgyhoz, mert mintha kis konkurrencia izt éreznénk ki a dologból. Az értekezleten ugyanis magkérésűek is vettek részt és pedig olyanok is, kiknél nem szerezhető be az impregnált répamag. Az értekezletnek olyan színezete volt, mintha azt a gazdák védelmére (?) tartották volna! Szép és nemes szándék, de talán nem is volt rá szükség, mert az impregnált répamag, melyet Mauthner Odön budapesti mag-nagykereskedő hoz forgalomba határozottan sokkal jobb a nem impregnált. Az impregnált répamag 11 év óta elért sikereit nem lehet tudományos értekezletekkel kibebizni, mert azt ez ellen védi ezer meg ezer gazda, kiknél éveken át mindig jelesen vált be. 3925

— El, Amerikába! *Trencsén*-ből táviratozzák: E hó folyamán az egész Felvidékről csapatostól vándorol ki a lakosság. Egyes községek már annyira elnéptelenedtek, hogy ma holnap a pap, tanító és jegyző fizetésére sem telik, így pl. Miaván.

— Keresve sem találhatni jobb példát az angol gyermek-nevelésnél, hol a gyermek a 6-10 éves korban állandóan csukamájolajat iszik, mely célra a Zoltán-féle csukamájolaj-ból a kivitel igen tetemes azért, mert e készítmény teljesen iz és szag nélküli s gyermek, felnőtt szívesen veszi.

— Katonarab az aradi fogházban. *Poređth* János környékbeli paraszt legény 1905. december 16-án verekezés közben vasvillával úgy elverte rég haragosát Szikszay Jánost, hogy ez a sérülések következtében bele is halt seibe. A bíróság három és fél évi börtönrre ítélte Horváthot, aki időközben bevonult katonának a szegedi 5-ik honvédszázadhoz. A bíróságnak innen kellett kikérni Horváthot, aki ma délután két szuronyos baka kíséretében meg is érkezett Szegedre. Egyenesen a törvényszék épületébe vitték, ahol ma megkezdte büntetését.

— A husvét előtti záróra. Az *Aradi Kereskedők Köre* a közönség és az érdekelt kereskedők tájékoztatására közli, hogy a fűszerkereskedőknek az esti *nyolc órai záróra* tárgyában létrejött megegyezése szerint a *husvét* ünnepet megelőző hét napon az üzletek a megnövekedett forgalomhoz képest *nyolc óráig* is nyitva tarthatók.

— Szabó-féle pármal ibo yaszappan a szapanok ideálja. Rendkívül kellemes ibolyaillata s bőri puhító, üde hatása olyan, hogy egyetlen külföldszappan sem versenyezhet vele. Készíti Szabó Béla piperezappan-gyáros Miskolcon. Darabja 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Aradon kapható Vojtek és Weisz droguériájában, Földes K., Ring L., Rozsnyay M., Hajós, Vojtek, Berger és Krebsz gyógyszerészeknél, Brunner Béla, Guttmann és Berger, Glück Dezső kereskedőknél. Az országos hírű Szabó-féle gyermekszappant az anyák figyelmébe ajánljuk. 476

— Szi vasy István, kárpitos és díszítő, Weitzer János-utca 19. szám alatt elvállal ebben a szakmában a legszebb és legdíszesebb kivitellel munkákat, gyorsan és jutányos árak mellett. 421

— Praeservatív ideális legjobb minőségben Vojtek és Weisznál. 201

— Elveszett. A rendőrség tudatja, hogy ma egy kis, dupla fedelű ezüstórát találtak, amelyet tulajdonosa kellő igazolás mellett a rendőrségnél átvehet.

Hadi készülődés Olaszország ellen.

Csapatösszevonások a határon.

A létszámemelés okai.

Aradi huszárok Laibachban.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, március 23.

Az osztrák-magyar magasabb katonai köröknek féltve őrzött zárkózottsága s a hadügyminiszterium és a magyar sajtó közötti összeköttetés hiánya miatt az ország még csak elvétve sem értesül a hadvezetőségnek ama jelentősebb terveiről, amelyeknek kivitelén egyformán serényen dolgoznak miniszterium, vezérkar és műszaki intézetek s amelyeknek munkálatai nemcsak a hadsereget, hanem rendkívüli fontosságuknál és kihatásuknál fogva az egész monarchiát érdeklik. Mindennapos, jelentéktelen intézkedések, amelyeket Ausztria-Magyarország hatásvédelmének biztosítása vagy szolgálati érdekek tesznek szükségessé, félhivatalos szócsövön át nyilvánosságra kerülnek. De mélységesen halgatnak illetékes helyen azokról a nagyszabású intézkedésekről, amelyeket a hadügyi kormány a jelen év tavaszától kezdődőleg az egész év folyamán foganatosít és amelyek lényegükben csapatösszevonások és komoly hadi készülődések szövetségünkkel, Olaszországgal szemben.

Mert valójában ez folyik most a hadügyminiszterium és a vezérkar büróiban és e tekintetben hasonlítanak napjaink a múlt század nyolcvanas éveire, amikor a hadvezetőség lázas sietséggel telerakta Galiciát majdnem hadi létszámra emelt csapatokkal és féltő volt, hogy a monarchia véres háborúba keveredik Oroszországgal. Izzó közhangulat és ellenséges érzelmek a nép széles rétegeiben — amint a cári birodalommal szemben volt — ma nem szolgálnak érdekes háttérül a hivatalos intézkedéseknek, amelyek a két évtizedelőttinél lassabb ütemben ugyan, de ugyanazzal a célzattal történnek: minél több csapatot és parancsnokságot összpontosítani a monarchia ama részében, amely legközelebb esik a jövő hadviselésnél első sorban számba vehető államhoz. Rendkívül érdekesek a csapatelhelyezések és egyéb rendelkezések abból a szempontból is, hogy még csak most lesznek nyilvánvalókká az utóbbi éveknek ama tanulságai, amelyeket a hadügyi kormányzat az Oroszországot ért vereségből és az ottani eseményekből levont és a melyek teljesen megváltoztatták hadügyi és külügyi politikánk kurzusát.

A delegációk legutóbbi ülésén *Aehrenthal-Lexa* báró külügyminiszter első expozéjában kissé hüvösen ugyan, de mégis szilárdnak és változatlanul barátságosnak mondotta monarchiánknak Olaszországhoz való viszonyát. Ez decemberben volt, ugyanakkor, amikor a hadügyminiszteriumban már javában folytak és befejezésükhöz közeledtek azok a munkálatok, amelyek számolva a Balkán-kérdésben bekö-

vetkezhető összekülönbözés lehetőségével, az olasz határon fekvő osztrák tartományokba mintegy 50000 fõnyi minden fegyvernembeli katonaságnak idei elhelyezését rendelték el. Megkönnyítette és szinte kockázat nélkül lehetővé tette hadvezetőségünknek intézkedéseit az a körülmény, hogy az előbb retteget orosz kolosszust pörére vetkőztette a keletázsiai háború és a cári birodalom benső fekélyei. Világossá lett, hogy ha Oroszország terjedelménél és lakosai számánál fogva katonai szempontból sem quantité négligeable és lekicsinylendő fél, mégis tulságosan hatalmas és föntartásuk tekintetében rendkívül költséges haderõt kötöttünk le az orosz határon, ahonnan pedig az orosz birodalomnak ma még csak időleges benuptása miatt komoly konfliktus vagy nagyobb veszedelem egyáltalán nem fenyeget. Oktalan a szorosán vett militarisztikus szempontokból is céltalan tehát a jelenleg Galiciában összevont csapatokat továbbra is ott tartani, holott a határ veszélyeztetve nincs és a haderõ egyenletes eloszlása is megköveteli, hogy a múlt század nyolcvanas éveben odarendelt csapatok fölöslege visszavonassék és ott helyezettsek el ahol a monarchia biztonsága és hathatósabb védelme napjainkban szükségessé teszik.

Ilyen célszerűbb és megerősítő ország-résznek a hadvezetőség — nyilván egyetértőleg diplomáciánk irányítójával — Ausztriának Olaszországgal határos tartományait találta és ez magyarázza meg azt, hogy a közös hadsereg rendeleti közlönye különböző számokban elszórt néhány soros hírekben adja tudtul dandár- és hadosztályparancsnokságoknak Krajnában, Karinthiában, Tirolban és Isztriában való felállítását és odahelyezését. A parancsnokságok kreálása természetesen maga után vonja, hogy a parancsnokságok alá tartozó csapatok is odahelyeztessenek és miután a létszámemelés még nincs és új ezredeket nem lehet létesíteni, az új, illetőleg Dél-Ausztriába áthelyezett parancsnokságoknak csapatokat csak a *Galiciából való kivonás* után rendelhetnek alá. Gácsországot terjedelménél fogva megilleti egy hadtest és ezért a lemergi 1. hadtestet az alája tartozó összes csapatokkal változatlanul meg is hagyják. De nincsen szükség a főntebb vázolt okokból a *przemysli 10. hadtestre*, amelynek parancsnokságát az alárendelt dandár- és hadosztály-parancsnokságokkal és csapatokkal együtt még ez év folyamán *Dél-Ausztriába helyezik át*. Maga a hadtestparancsnokság és az egyik hadosztály székhelye *Laibach* lesz, míg a másikat Triestben állítják föl.

De nemcsak magasabb katonai formációk szervezésével, hanem a magában Dél-Ausztriában levő parancsnokságoknak az olasz határ közelébe való áthelyezésével is dokumentálni akarják, hogy a hadvezetőség ma föléadatának az olasz határ megerősítését, minél nagyobb számú katonai tömegeknek Olaszország térszomszédságában való összpontosítását tartja. Ezért teszik át a 8. gyaloghadosztály parancsnokság székhelyét Innsbruckból Trientbe, az 56. gyalogdandárét pedig Laibachból Görzbe, míg a gráci 3. hadtest körzetébe tartozó Klagenfurt is új hadosztályparancsnokságot kap.

A galiciai csapatoknak Dél-Ausztriába való áthelyezése közvetlenül is érdekli Aradváros és a vármegye közönségét, mert az áthelyezendő csapatok között van a 3. *huszárezred* is, amely jelenleg Grodekben és Hruszovban állomásozik és amelynek legénységét az aradi 33. hadkiegészítőkerületből sorozzák. A Hadik-huszárok új garnizonja minden valószínűség szerint az új hadtest székhelyén, Laibachban lesz.

Bármennyire is igyekszik a hadvezetőség

Czernowitz, március 23. Jassy-ban még mindig nagy a rémület. A város előtt sok ezer paraszt táboroz, akik még mindig nem hagyták abba kísérletüket, hogy a városba benyomuljanak. A város már hat nap óta van ebben a helyzetben. Minden reggel 8 órakor egy ezredes a segédével kilovagol a parasztokhoz és tárgyal velük. A tárgyalás gyakran több óráig tart és mindig eredménytelenül végződik. A parasztok mulatnak ezen a komédián és az ezredest minden reggel rivalgó hallóval fogadják.

Czernowitz, március 23. *Jekani*-ből jelentik, hogy a város környékén ezerszámra rejtőzködnek a parasztok és csak éjjel jönnek ki az erdőből, hogy prédára lessenek. Az osztrák határon román parasztok segítségükre mennek és többeknél visszatérésükkor rabolt jószágot találtak. Ezeket a parasztokat letartóztatták. A katonaság elégedetlen s e mellett fegyelmezetlen. A zsidó katonákat, akiről azt hiszik, hogy a parasztságra lőnének, eltávolították a zászlójakból.

Bukarest, március 23. Brodul Iloje községben a tartalékosok behívásánál rendzavarás történt. Az asszonyok összecődültek és nem akarták megengedni, hogy a tartalékosokat elvigyék. Egy fölkelő vezér beszédet mondott, amelyben fölhevítte a népet, hogy irtsa ki a zsidókat. A parasztok viselkedése oly fenyegető volt, hogy táviratot kellett küldeni a jassyi ügyészségnek, amely azonnal intézkedett, hogy katonaságot küldjenek ki. A parasztok azt követelték, hogy adják nekik a földbirtokokat.

Bukarest, március 23. Az egyetemi hallgatók arra kérték *Károly* királyt, hogy fogadja a küldöttségüket, amely át akar neki adni egy föliratot a parasztság érdekében. *Cantacuzino* értésére adta a diákoknak, hogy a király nincs abban a helyzetben, hogy küldöttségüket fogadja.

Bukarest, március 23. A király ma a jassyi földbirtokosok küldöttségét fogadta. *Ghika* herceg beszélt a küldöttség nevében, mire a király így válaszolt:

— Arra fogok törekedni, hogy Moldvában helyreálljon a rend és nyugalom. Az egész szerencsétlenség oka a politika. A közigazgatás 30 év előtt jobb volt, mint most. A politikusoknak pedig mindenek előtt az agrár- és a zsidókérdést kell megoldaniok.

A király beszéde mély benyomást tett. A király rendeletére az ország összes kerületéből becitálták a tanítókat és papokat utasítások átvétele végett.

A polgári nőegylet beszámolója.

Arad, március 23.

Az aradi polgári jótékony nőegylet az idény befejeztével újból köszönetet mond mindazoknak, kik tea délutánjaiknak sikerét munkával, ajándékkal vagy anyagi támogatással előmozdították. Köszönetet mond elsősorban a helybeli hírlapok igen tisztelt szerkesztőinek azon támogatásért mellyel — céljainkat a nagy közönséggel megismertetve — egyetünket részeseitették; köszönetet mondunk a nagyérdemű közönségnek azon nagy látogatottságért, mely teadélutánjainkon mindenkor tapasztalható volt. Hálásan emlékezünk meg *Dietrich* Albert ezredes ur O méltóságának azon szives előzékenységről mellyel háziarendünk zenekarát legmérsékeltebb díjért rendelkezésünkre bocsátani kegyes volt, valamint *Zellner* Sándor karnagy ur közreműködéséért, ki zenekarát délutánjainkon személyesen vezényelni sziveskedett, ezáltal közönségünket valódi művelésben részesítette. Köszönetet mondunk Bloch H. urnak. Gebhardt testvérek-

nek, Szabó Kálmán vendéglős urnak azon szíveségükért, hogy egyes szükségleti cikkeket egyesületünknek díjmentesen rendelkezésére bocsájtottak. Végül az általunk segélyezett szegény özvegyek nevében köszönetet mondunk a felülfizetőknek s azon igen tisztelt urhölgyeknek, kik a jótékony cél érdekében fáradhatatlan buzgalommal és kedvességgel a vendégek kiszolgálása körül segítségünkre voltak. A következőkben közöljük a fölülfizetők névsorát. Az első délutánon felülfizettek:

Regéczy Margit és Ilona 100, özv. Purgly Lajosné 20, Éles Béla dr. 18, Barabás Béláné 10, Neuman Dánielné 10, Steiner Ferenc 10, Éles Árminné 8, gróf Breda Viktorné 8, Purgly János 8, Institóris Kálmán 8, Flamm Lipót 6, Barkó Ferenc 5, Arndt Jenő 5, Lőcs Rezső 5, Hermann Gyuláné 4, Keller Izsóné 2, Purgly Emil 2, özv. Petrovics Mihályné 2, Erdei Pálné 2, Gyulányi Rezső 1 korona, összesen 234 korona.

A második délutánon felülfizettek: Gróf Károlyi Gyuláné 50, özv. Purgly Lajosné 20, Neuman Dánielné 20, Gutzjahr Mihály 20, Kintzig Béla 20, Neuman Alfrédné 18, dr. Barabás Béláné 10, Weiler Rezsóné 10, Steiner Jakabné 10, özv. Ortutay Gyuláné 10, Rákóczy asztaltársaság (Schwarz Pál elnök) 10, özv. Kintzig Ferencné 10, Urbán Ivánné 8, özv. Andrányi Károlyné 8, özv. Kabdebó Béláné 6, Fábian Lászlóné 6, özv. Hauser Károlyné 5, dr. Grossmann Jakabné 5, Széchenyi Kázmérné 4, gr. Breda Viktorné 3, Bogdán Virgil dr. 3, özv. Petrovics Mihályné 2, Nagy Kálmán 2, Pick Ernő 2, Purgly Emil 2, Purgly János 2, Főhadnagy 2, Steiner József 2, Tanfi Ida 2, Steinitzer Jenny 2, Spilka Antalné 2, Schauer Ádám 2, Lőcs Rezső 2, összesen 285 korona, Barkó Ferencné 5 korona.

A harmadik délutánon felülfizettek: Név telen 20, özv. Kintzig Ferencné 20, Kintzig Béla 20, özv. Purgly Lajosné 20, özv. Andrányi Károlyné 18, özv. Boros Bérniné 10, ifj. Andrányi Károlyné 10, Szilágyi Gyuláné 6, Purgly László és neje 5, Urbán Ivánné 4, Purgly Emil 4, Kabdebó Béláné 3, Simon Karolin 3, Lőcs Rezső 3, N. N. 2, Tanfi Ida 2, N. N. 2, összesen 152 korona.

Ezen 671 koronát kitevő felülfizetéshez járul 1960 korona 66 fillér pénz ári jegybevétel, úgy hogy a jótékony nőegyletnek 3 délutáni összbevétele 2641 korona 66 fillért tett ki; levonva ezen összegből 677 korona 46 fillérnyi kiadást a jótékony nőegylet tiszta bevétele 1964 korona 20 fillér volt. Ezen összegből az egyesület 1000 koronát osztott ki rendkívüli segélyként, a fennmaradó összeget pedig rendszeres havi segélyezésre fordította.

Az aradi polgári jótékony nőegylet választmánya nevében

Lőcs Rezső, özv. Purgly Lajosné,
e. titkár. fővédasszony.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

EGYESÜLETI ELET.

(*) A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egyesületének aradi fiókja folyó hó 25-én d. u. 3 órakor a városháza földszinti kistermében tartja meg VIII. évi rendes közgyűlését, melyre ezuton is a fiók összes tagjait meghívja az elnökség.

(*) Az Erzsébetvárosi agghonvédeket segélyező asztaltársaság holnap vasárnap délután 4 órakor ünnepli meg március 15-ikét a Választó és Kasza-utcák sarkán lévő Fritz-féle vendéglőben. Az asztaltársaság 23 agghonvédet megvendégel és pénzbeli segélyben részesít. Az ünnepi beszédet *Zima* Tibor ipartestületi titkár tartja. Ugyancsak vasárnap, az ünnepély után este 6 órakor tisztújító közgyűlést tart az asztaltársaság.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az állam és a román pántlika.

Arad, március 23.

Az ex-lexes év után jó későn, 1906. július 6-án tartották meg a sorozást Világoson. A szomszédos falvakból már jó korán bevonultak a hadköteles legények s hangos énekszóval járták be a falut. A sorozás után még fokozottabb lett a jókedv s ugyancsak büszkélkedtek a bevált legények. Leginkább páváskodott nyolc gurbai legény, akik hazaszeretők és királyhűségük jeléül román nemzeti színű kék, sárga, piros színű szalagokkal díszítették fel magukat. A csendőrségnek szemet szurt a dolog s felszólította a legényeket, mondják meg, hol szerezték a szalagokat. Ezek Stern I. Vilmos világosi kereskedőt nevezték meg, aki be is ismerte, hogy ő adta el a legényeknek azokat s egyuttal át is adta a román nemzeti színű szalagokból való készletét a csendőröknek. A csendőrség erre feljelentette Stern Vilmost és a nyolc gurbai legényt a világosi járásbírósnál, amely állam elleni kihágás címén vád alá is helyezte őket s a lefolytatott tárgyalás után a legényeket egy-egy napi elzárásra, Stern Vilmost pedig 2 napi fogházra átváltoztatható 30 korona pénzbüntetésre ítélte. A legények megnyugodtak az ítéletben, de Stern Vilmos felebezést jelenített be. Ezt a felebezést ma délelőtt tárgyalta az aradi kir. törvényszék felebbviteli bírósága, amely Stern I. Vilmost a vád és következményei alól felmentette, azzal az indokolással, hogy az a miniszteri rendelet, mely az állami eszme-ellenes jelvények viselését kihágásnak minősíti, nem tartalmaz tilalmat a jelvények árusítására vonatkozólag s így a kihágás tényálladéka fenn nem forog.

§ Hegedüs Armin fogsága. Mintegy öt hónapja már, hogy Hegedüs Armin, a kékre festett kirakat boltosa család bukás miatt letartóztatásban van. Olyan hosszú vizsgálati fogság ez, aminőre hasonló ügyekben alig volt még eset. A vizsgálatot és ezzel a vizsgálati fogságot a csődügynek rendkívül szövevényes volta nyújtja ki ennyire, továbbá az is, hogy Hegedüs Armin ügye egyes rokonainak hasonló ügyével jutott kapcsolatba. Miután a vizsgálati fogságot három hó elteltével meg kell újítani, az aradi kir. ügyészség ma előterjesztést tett Hegedüs vizsgálati fogságának meghosszabbítása iránt.

§ Kereskedők egymás ellen. *Dános* Gyula kereskedő, világosi lakos a múlt év végén *Sugár* Jenő dr. ügyvéd útján feljelentést tett rágalmozás címén *Grieszhaber* Mór világosi kereskedő ellen a világosi járásbírósnál azért, mivel ez 1906. november 29. négy tanu jelenlétében a következőket mondta neki: Ilyen sikkasztóval nem állok szóba, aki a világosi konyak-gyárban sikkasztott és ezt a vevőinek is megírom. *Grieszhaber* kifakadásában a világosi járásbírósnak a becsületsértés vétségét látta fenforogni, miért őt 1 napi fogházra, átváltoztatható 10 korona pénzbüntetésre ítélte. *Grieszhaber* megfeleltette ezt az ítéletet, s a felebezést ma tárgyalta az aradi kir. törvényszék felebbviteli bírósága, mely az első bíróság ítéletét indokainál fogva helybenhagyta.

§ Inger Szolimán elítélték. Inger Szolimán, a szomáli alkirály valóságos réme a bihari törvénykezésnek. Az ekszentrikus ember mióta kimpányi földesur lett, mindsűrűbben fordul meg a bíróság előtt. Többnyire Inger Szolimán talál panaszolni valót, mert a pört, mint valami fajmagyar temperamentum, szörnyen kedveli.

Tavaszi ujdonságok női felöltők és Cosztümökben

RADÓ GYULA áruháza Andrassy-tér (szemben az új minorita templommal.) 785

Harisnyák, Matróz-ingek, Gyermek-lábtyúk (Sockerl),

394 elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlen szabott árak mellett

Bársony Andor harisnya-nagykereskedésében Arad, Szabadság-tér 17. 3 szó: „Bársony, Harisnya, Szabadság tér.”

A „felség” legújabb esete egy becsületsértési pör. Inger Szolimán a nánhegyesli körjegyző irodájában gorombáskodott a jegyzői írkokkal s becsületsértő kifejezésekkel illette. A becsületsértett ember bíróság elé állította Inger ő felségét s a bíróság Szolimánt, ki dacára annak, hogy a magyar nyelvet csak törve beszéli, mindazonáltal kitünő műgorombáskodó — 20 korona pénzbüntetésre, esetleg 2 napi fogházra ítélte. Inger Szolimánt ezenfelül arra kötelezte a bíróság, hogy az ítéletet a lapokban is köztegye.

Szoptató anyák

sokszor oly időben érzik magukat teljesen kimerültnek, mikor éppen erőre és legjobb egészségre volna szükségük, hogy anyai kötelességeiknek megfelelhessenek. Különösen ők találnak tehát a Scott-féle Emulsio-ban egy valósággal felülmulhatatlan táp- és erősítő szert. A legjobb gyógyszerkamajólajból, alfosphorsavas mész és nátron hozzáadásával készülvén, feltétlenül jó ízű és rendkívül könnyen emészthető, az étvágyat gerjeszti és így fiatal anyák erősítésére minden más szernél jobb. A Scott-féle Emulsio segítségével megszüntetjük a gyöngeséget és gyorsan új erőre, új életkedvre teszünk szert. — A Scott-féle Emulsio sokkal hatásosabb és megbízhatóbb, mint a közönséges csukamáj-olaj.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy. 4000

SCOTT-féle EMULSIO

minden gyógyszerárban kapható.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Nemes László. (Makó.) Nálunk csak kérni lehet. Fenyegetni nem. Levelét ad akta tettük.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

Március 23

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 148—149 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 148—149 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 149—150 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéselészám: Március hó 19. napján volt készlet 19 969 darab, március hó 20. napján főlajtatott 443 darab, március hó 20. napján elszállított 152 darab, március hó 21. napjára maradt készletben 20 360 darab. A hízott sertésület irányzata: Változatlan.

Gabonaüzleti hetiszemle.

— Az Aradi Közlöny tudósítóiától. —

Arad, március 23.

A rendellenes időjárás még mindig napirinden van, ámbár a hét vége felé már inkább a tavasz jellege jutott kifejezésre.

A vetésekről ellentétes hírek vannak forgalomban; azonban az igazság az, hogy ma még komoly panasz nem lehet.

Az árfolyamok mesterkéltséggel felszorítása alighanem visszaesést fog szülni.

Big csak apró legény vagyok,
I az egészségétől durradok,
Ért pedig, higgyék el nekem,
Kneipp-kávénak köszönhetem.

Valódi csak az eredeti csomagolásban Kathreiner névvel.

Ne használja senki keverék nélkül az izgató gyarmatkávé! Kizárólag a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé bizonyult a legjobb pót-kávénak, mely könnyen emészthető, tápláló és vérképző, miáltal előmozdítja az egészséget.

Gyermekeket már csak a Kathreiner-re szoktassuk.

49 II.

IDEGENEK ARADON.

Március 23

Fehér Kereszt szálloda. Etesanszky Kázmér szolgabíró Bátorja. — Klein M. dr. ügyvéd Bátorja. — Máday László Budapest. — Fári Antal igazgató Hódmezővásárhely. — Moeszé Károly könyvvezető Hódmezővásárhely. — Nyizsnyay Gusztáv pénztárnok Hódmezővásárhely. — Molnár Antal bankigazgató Debrecen. — Tabak István dr. ügyvéd Gyoma. — Losonczy Hermin Szeged. — Sélly Péter főgimnáziumi tanár Békés. — Fleischman Henrik kereskedő Győr. — Porgesz Károly kereskedő Prága. — Puterger Ferenc mérnök Prága. — Éder József kereskedő Triest. — Livitus A. kereskedő Hága. — Schearbevonh A. Elland. — Vitella Livius

Kereskedő Nápoly. — Bíró Máté tanító Békésgyula. — Goldman S. kereskedő Bé ésgyula. — Gaal Endre le kész Szeged. — Orbán Sándor magánzó és neje Temesvár. — Berec Emil gazdálkodó Baja. — Heller Pali hivatalnok Kolozsvár. — Forgács Imre bérlő Makó. — Fuchs Ignác utazó Bákospalota. — Farkas Dezső utazó Berlin. — Monegh H. utazó Páris. — Kohn Jakab utazó Budapest. — Stern Ignác utazó Budapest. — Herczfeld Sándor utazó Budapest. — Mágori Aladár utazó Budapest. — Füredi Herman utazó Budapest. — Leindörfer Simon utazó Budapest. — Steiner Emil utazó Bécs. — Lieberman Mór utazó Bécs. — Lövinger Imre utazó Bécs. — Roth József utazó Bécs. — Molnár Manó utazó Bécs.

Központi szálloda. Hartenstein Jenő igazgató Budapest. — Batori Jenő magánzó Budapest. — Heinrich Henrik biztosítási igazgató Budapest. — Lengyel Lajos butorgyáros Szeged. — Juron Gyárfás birtokos Szeged. — Keszely Béla törzsorvos Nagyszében. — Fried Adolf fakereskedő Besztercebánya. — Markovics Manó állomásfőnök Békéscsaba. — Hoffmann Istvánné és leánya Kőrösbánya. — Benedikt Ferenc vasuti főfelügyelő Szeged. — Benke Elemér vasuti főfelügyelő Szeged. — Marosy Miksa kereskedő Bécs. — Löbl Andor birtokos és neje Hunyaddobra. — Schön Artur birtokos Nagyvárad. — Schulz Mátyás postatiszt és neje Temesvár. — Schulz Ádám hivatalnok és neje Mária Radna. — Bardos Marcell kereskedő neje Budapest. — Brawerman Simon kereskedő Galac. — Klein Lajos dr. ezredorvos Szeged. — Keller József kereskedő Budapest.

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1907. évi március hó 24-én:

Bérlétszűnet.

Bérlétszűnet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél helyárrakkal:

A három testőr.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Herczeg Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Pollacek	Várnai Jenő.	Hortovay	Szendrei M.
Ró a. neje	Zalai Margit.	Kosztolczy	Szathmári A.
Liza, húga	Körössy Juci.	Latorka	Faludi K.
Rátkay	Deli Lajos.	Csernay	Kulesár L.
Flóris báró	Marházi M.	Nagy János	Szabó László.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

A) bérlé.

A) bérlé.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor, rendez helyárrakkal:

Felhő Klári.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Rátkay László. Zenéjét szerzte: Szenirmai Elemér.

SZEMÉLYEK:

Aba Györgyné Szabó Mária.	Csik Vendel	Szathmári A.
András, fia	Keszler Ede.	Faludi K.
Felhő Klári	Kapossy J.	Kápolnai J.
Felhő Katicza	Körössy Juci.	Benkőné P.
Fátyol Perkö	Hunyadi J.	Ladislai J.
Tenger Adám	Várnai Jenő.	Papai József.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URAK!!!

Öltöny és felöltő szöveteket előnyösen csak a kizárólagos posztó gyári raktárban vásárolhatnak.

Nagy megtakarítás!

Szolid kiszolgálás!

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon sz. 475.

Saját termésű kitűnő tisztán kezelt magyarádi ó és pecsenyeborok ugy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kaphatók

Winter Adolf
Ugyvédnél 525
Aradon.
Deák Ferencz utca 40. sz. a.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy a mai kornak megfelelő

szobrász-műtermet nyitottam és elvállalok ebből a szakmában a legújabb stílus, úgy mint: ornament-figura, ugy szintén Consul- és oltarműtkeket a legdiszesebb kivitelben készítem.

Kiváló tisztelettel 132

Abrahám József,
ARAD, Határ-utca 9. sz.

Mikor családik a hölgyközönség legjobban?

Akkor, ha háza ó nők átal rendelésű fűzőt. Mert legtöbb esetben nem jó Tessék hozzám fíradni, ná an a legúj atosabb és legkényelmesebb fűzők készülnek.

Kész fűzőket, egyenes tartókat, mell tartókat rendkívül olcsó árbar árúsítok. Kérem a hölgyközönség teljes bizalmát. 185

Tisztelettel

PILCZ IRMA
fűző készítő
Arad, Deák Ferencz-utca 2. sz.

Megérkeztek a bál dívat újdonságok!

Brunner Béla
dívat- és különlegességek üzlete
Arad, Szabadság-tér 20. sz.
(Porray-u. sarok, gróf Nádasdy-palota.)

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdívatosabb bál ingek, gallérok, kényesek, nyakkendők, kesztyűk, selyem zsebkendők, harisnyák, stb. újdonságok kaphatók.

Legszebb bál toll-, selyem-, gant-legyerők kiárusítása mélyen lezállított árakon.

Nagyszerű választék francia és angol illatszert különlegességekben.

Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek. 139

Vasutasoknak!

és a kiknek szüksége van pontos órára, az javitassa óráját feltétlenül

Kepes M.
chronometter és műórásnál
ARADON, Asztalos Sándor-utca 5. szám alatt, ahol bármilyen (speciál) óra 3 évi jótállással lesz pontosan javítva és szabályozva. 192

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fenálló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet
Antich Lajos-utca 2. szám ártettem és annak szakszerű bevezését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézeti ennek, hogy a mosást és tisztítást hozilag kezel, minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kézimossással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időbeli romlásnak.
Sok éven át szerzett tapasztalataim remélve engedik, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel 753

FISCHER LIPÓTNÉ,
a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Antich Lajos-utca 2. szám.

Van szerencsém a naggyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy gróf Nádasdy-palotában létezett Koszilkov Józsefné műtermét átvettem és azt Deák Ferencz-utca 31. szám (Bonts-féle ház I. em.) alá helyeztem, hol a legelegánsabb

francia- és angol toaletteket a legmodernebb kivitelben készítek.

Ugyanott egy **gyermek confectió műtermet** rendeztem be,

melynek vezetését továbbá is Koszilkov Józsefné eszközli. Midőn magamat a n. é. közönség b. jóindulatába ajánlva ígérem, hogy ugy az iszléses munka, mint a méltányos árak mellett tisztelettel rendelőim teljes megelégedését kérdemelem.

Tisztelettel
Farkas Ferencné,
női- és gyermek confectió műterme
Arad, Deák Ferencz-utca 31. (Bonts-ház I. em.)

Alapítatott **MÜNZI.** Állami távbeszélő 1860. 213.

kalap és uri-dívat üzlete Arad.
A os. és kir. 33. gyalogezred tisztikarának szállítója.
Kirákataimban állandóan a legizlésesebb dívat-újdonságok versenyképes árak megjelenésével láthatók.

R-klam kalap
kitűnő minőség különféle alakban hordható K. 3.—

Sikkes formájú kalap
ábra szerint legszebb dívat színekben K. 4.—

Ajánlatos
uyakkendő újdonságok!

3 db. angol magánköttő „Toubulár“ nyakkendő két oldalon hordható K. 2.—
2 db. fehér magánköttő vagy színes nyakkendő két oldalon hordható K. 1.—
2 db. fehér mell nyakkendő K. 1.—
2 db. angol zephir csokor nyakkendő K. 1.—

==== Kalap újdonságaim érdemesek a megtekintésre. ====
Állami tisztviselők szállítója. 482

Hopp Károly
műszaki irodája
Arad, Széchenyi-utca 5. sz.

Tervezése és kivitele:

vizellátás és világítási,
valamint
mórtortelepeknek, stb.

Elsőrendű különlegességi
* gyárak képviselősege. * 455

Szabó József
építész és építőmester
műszaki irodája
Arad, Vécsey-utca 6/a.

E-válial az építészterén eő forduló mindennemű építést.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségcsökkenté sokat kívánásra készítik.

Az építészterén mindennemű felvilágosításokkal szorgalmak.

Vázlat terveket ingyen készítek.
152 Tisztelettel

Szabó József,
nem kell London. Nem kell Páris. Nem kell Bécs. Nem kell Budapest!

Aradon is lehet kapni!
A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték után!

CIPÓKET
urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA
orthopéd és dívat cipészterében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szűlők költséges figyelmébe ajánlom orthopéd-gyógycipőket, melyek megakadályozzák a lábfej elmozdítását, a gumi kecskél, ugyazintén felhőkötésű elgyökörű eredményeket értnek el, amit számos elismerés tanúsít. Készítek a valódi amerikai formájú cipőket meg nem különbözthető tart a szép cipőket. B megrendeléseket kére teljes tisztelettel

SEELINGER M. A. UTÓDA
az aradi Nemzeti Színház szállítója 641

női kalap dívat-terem!

A naggyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Aradon Deák Ferencz-utca 2. szám alatt (Sebesy-ház) egy, a mai kor és modern ízlés minden követelményének megfelelő.

női kalap dívat-termet nyitottam

Üzletemben a legelőkelőbb czégekől kikértem és legszebb kivitelű modelleket állandóan raktáron tartom.

Állandó és a leguagyobb választék **gyakornokokban.**

Átalakítások és minden e szakmába vágó munkálatok jutányosan és pontosan végeztenek.

Vidéki megrendeléseket a legmesszebb medő körültekintéssel eszközölk. 719 Szives pártfogást kér

AMTMANN ANNA
Arad, Deák Ferencz-utca 2.

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható
Pollak Sándor
körkemence téglagyárában 15

Mikalakán, a Radnai-út végén.
A méteres vasút megálló helye.

Városi telefon 206. — Gyári telefon 515.
Rendelések felvételnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Maros-utcai lakásomban. A téglát vám és fuvarmentesen házhoz szállítom. — A gyárba saját új mű utam vezet. Nagy raktár saját gyártmányu hornyolt és kupola cserépekben, flaster-, kút- és facon-téglákban.